

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Kulttuuriympäristöt – Inkoo

3.3.2026

Ingå-Sjundeå Miljöförening - Inkoon-Siuntion Ympäristöyhdistys

Eija Hasu, maakunta-arkkitehti
Uudenmaan liitto

Uudenmaan liitto

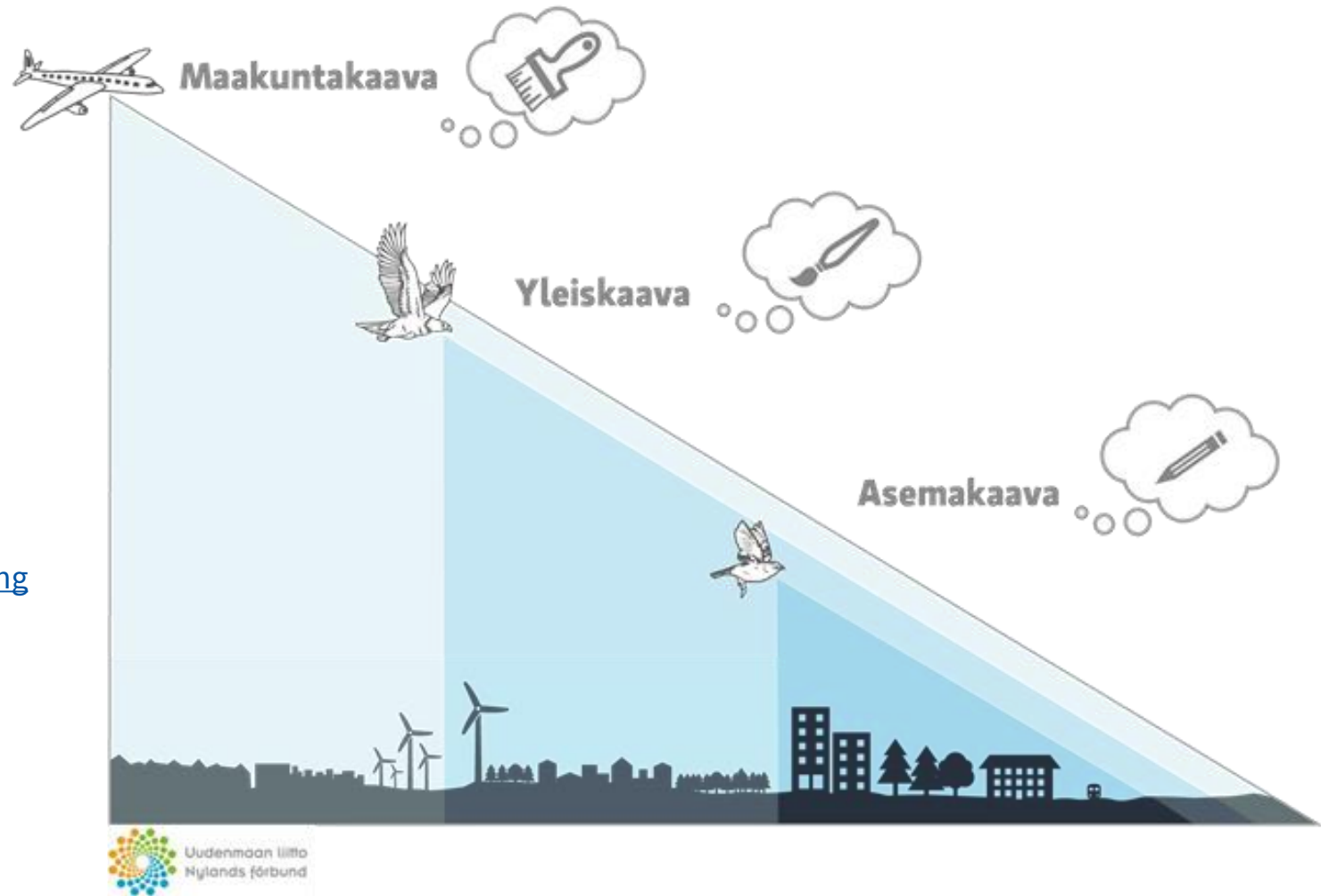
- Kuntayhtymä, Uudenmaan 26 kuntaa
- maakunnan strateginen kehitys:
 - aluekehittäminen
 - maakuntakaavatyö
- tiedon tuottaminen ja tarjonta
- kansallisen ja Euroopan unionin rahoituksen myöntäminen sekä EU-rahoituksen hakemisessa tukeminen
- maakunnan kehittämistoimijoiden tuominen yhteen niin keskenään kuin kansainvälisissä verkostoissakin
- maakunnan ja kansallisen tason edunvalvonta

[Uudenmaan maakuntaohjelma - Uudenmaan liitto](#)

[Nylands landskapsprogram - Nylands förbund](#)

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä

VAT

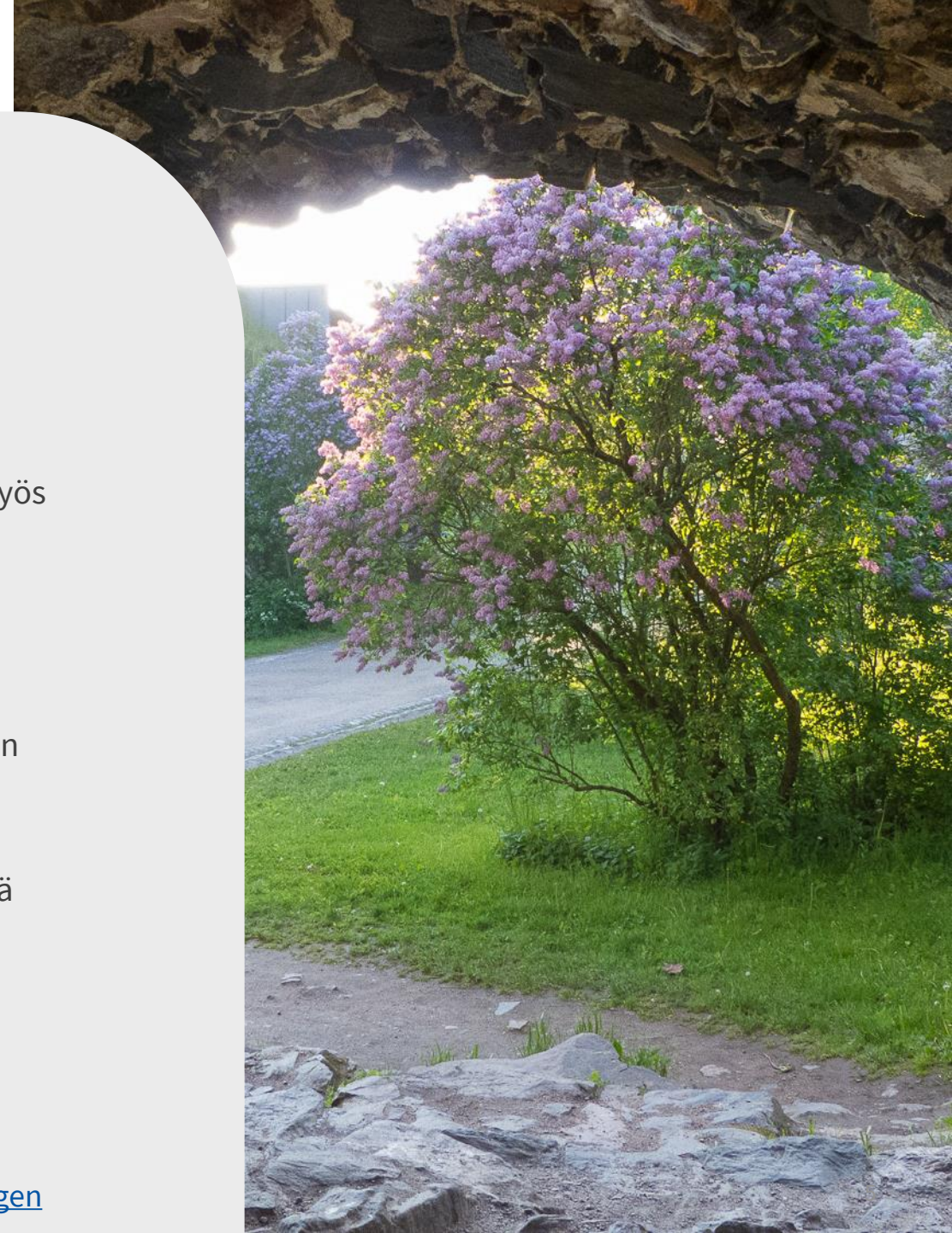

[Alueidenkäytön lainsäädännön uudistus -
Ympäristöministeriö](#)

[Reform av lagstiftningen om områdesanvändning
- Miljöministeriet](#)

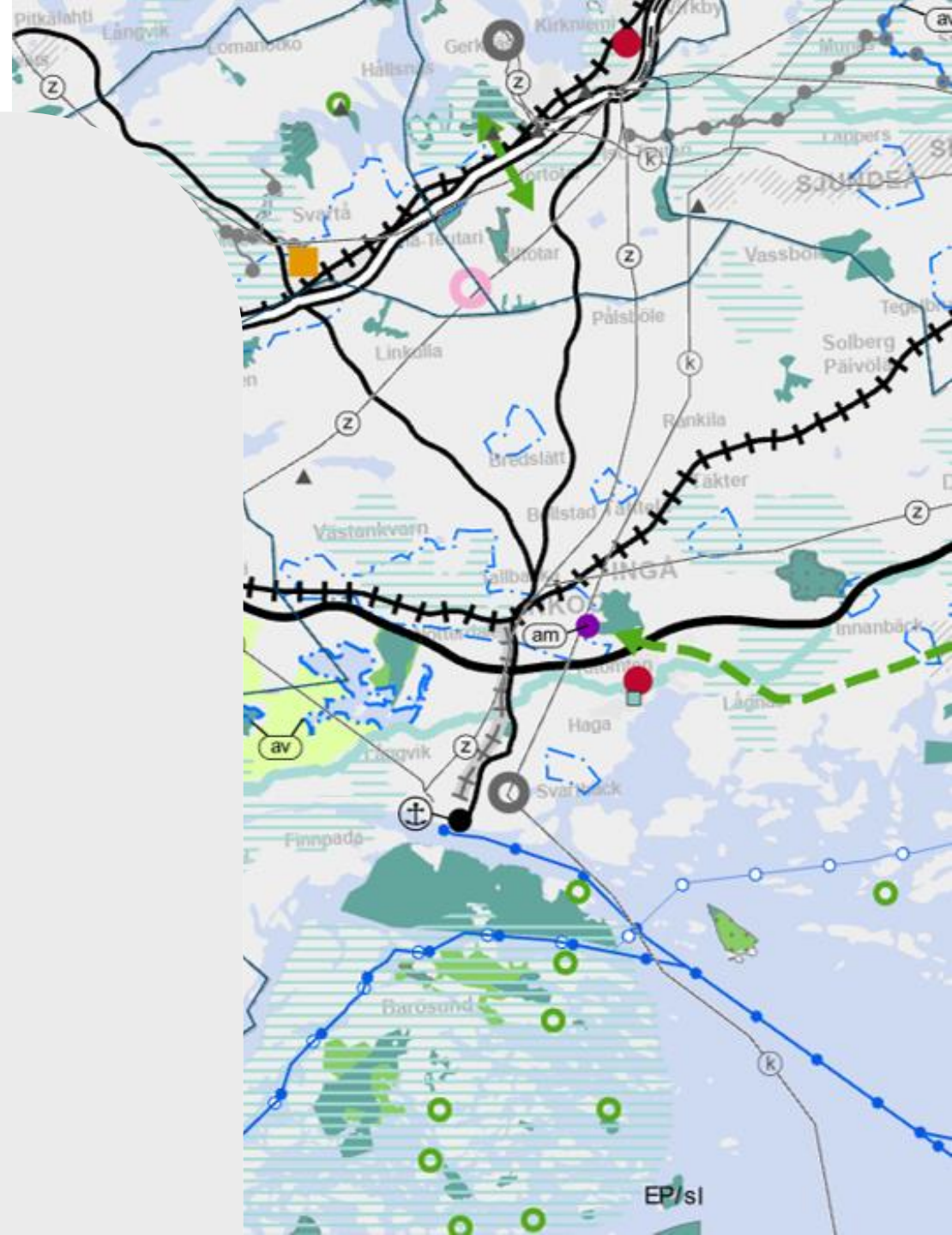
VAT - Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

- Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, **turvataan** luonnon monimuotoisuutta ja **kulttuuriympäristön arvoja** sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.
- Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:
 - varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen **huomioon ottaminen** maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
 - auttaa saavuttamaan alueidenkäyttölain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat **hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys**,
 - toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
 - edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.
- Alueidenkäyttölain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä **maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa**.

Maakuntakaava

- Uudellamaalla voimassa Uusimaa-kaava 2050 – kokonaisuus, johon sisältyy kolmen oikeusvaikutteista vaihemaakuntakaavaa
 - Inkoossa: Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava
 - [Merkinnät ja määräykset. Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava](#)
 - [Uusimaa-kaava 2050 - Selostus](#)
- Lisäksi Östersundomin maakuntakaava ja 4. vmk:n tuulivoimaratkaisu
- Nyt laadinnassa 5 vmk: vihreän siirtymän vaihemaakuntakaava eli VISIO

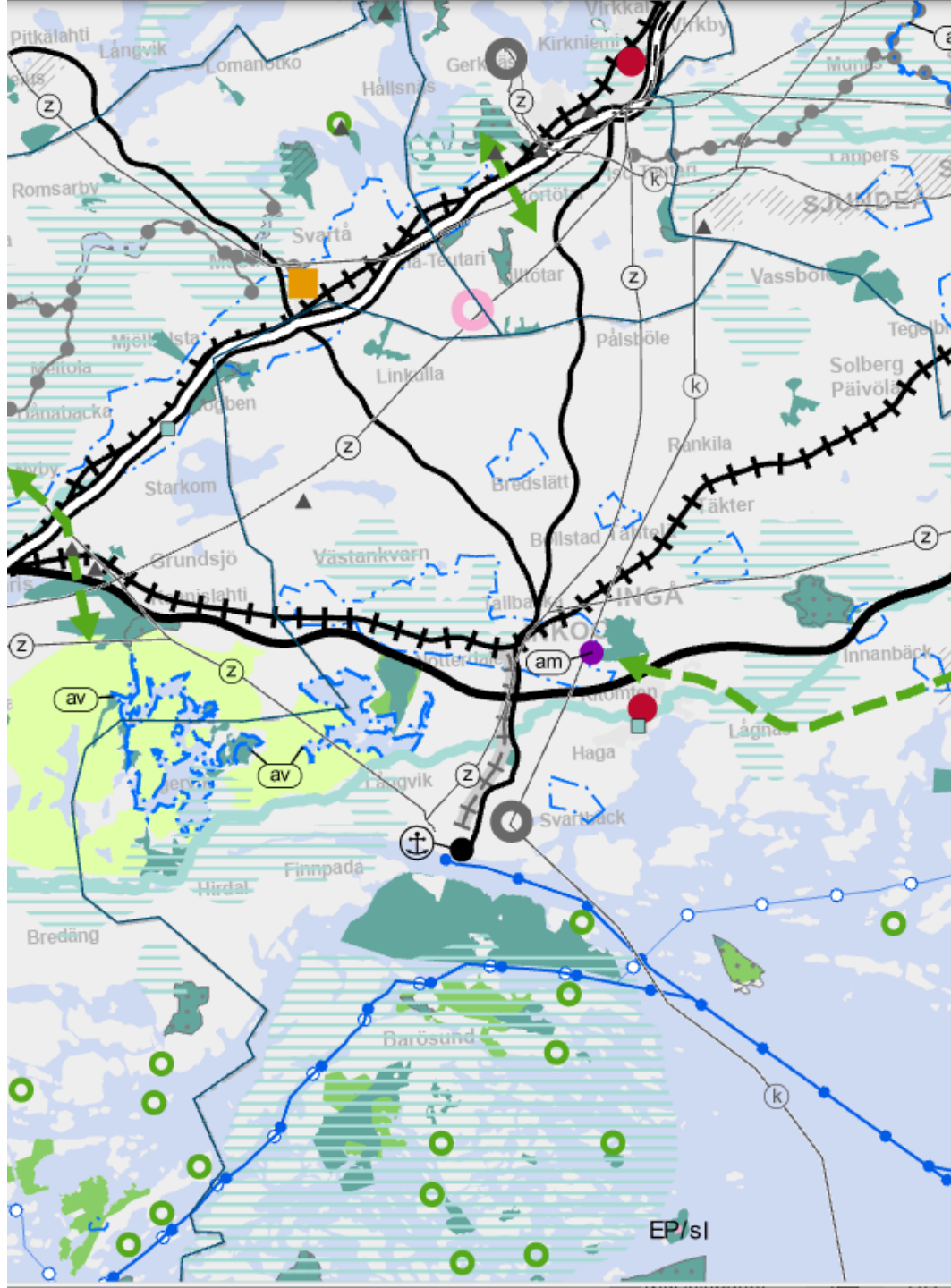

Kaavakarttapalvelu

Karttjänst

Kaavakarttapalvelu

- Uudenmaan liitto
Nylands förbund
- Uudenmaan kunnat
- Uudenmaan kunnat
- Voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmä 13.3.2023
- Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus
- Helsingin seudun vaihemaakuntakaava
- Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava
- Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava
- Selostuksen liitekartat
- Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava, Östersundomin alue
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan voimassa olevat osat

Selite

Uudenmaan kunnat

Uudenmaan kunnat

Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus

Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava

Kaava-alueen raja

Kaava-alueen raja

Pisteet

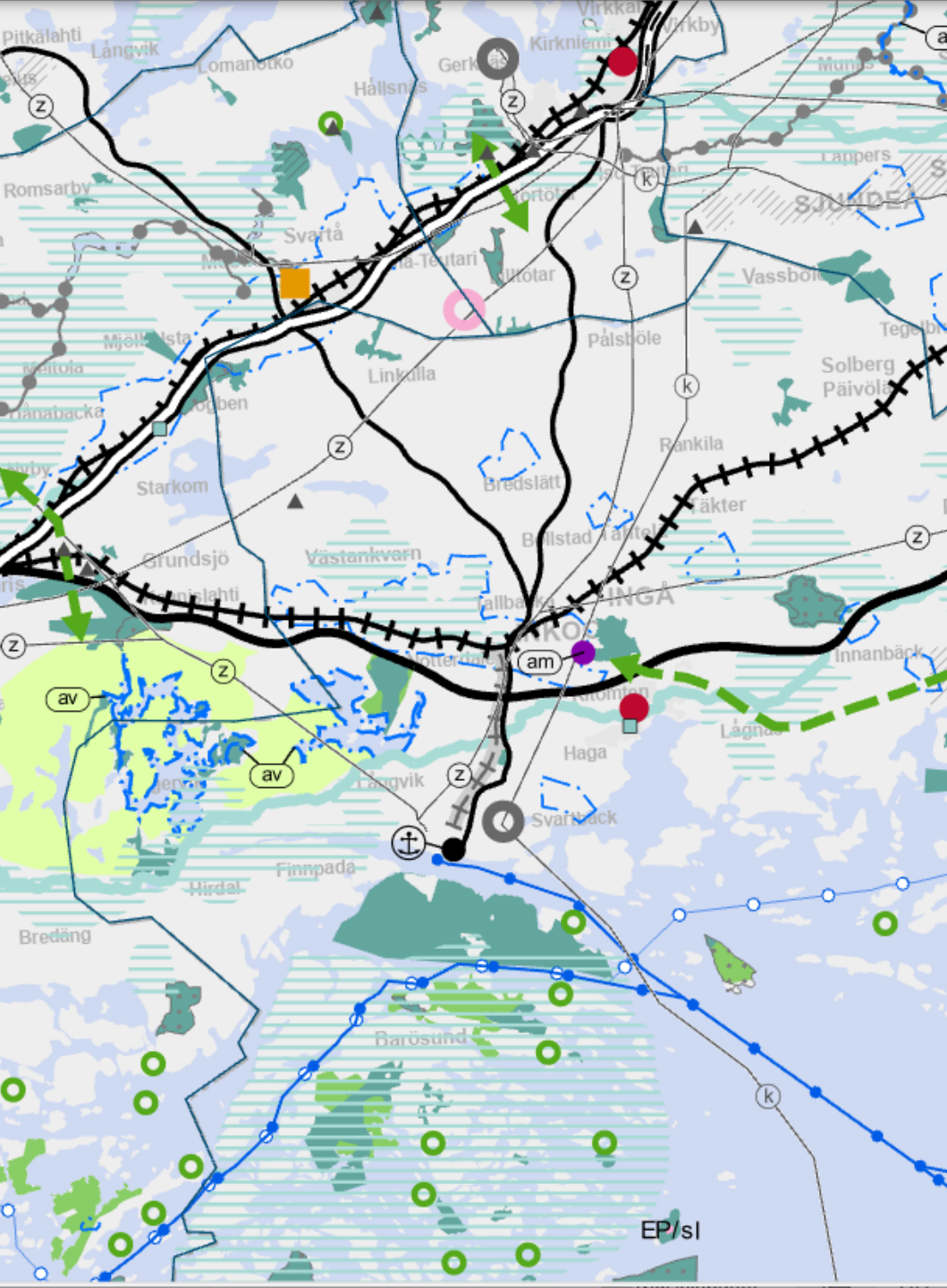
kuvaus

- Keskustatoimintojen alue, keskus
- Keskustatoimintojen alue, pieni keskus
- Palvelukeskittymä
- Kaupan alue
- Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue
- Maa-aineshuollon kehittämisalue
- Joukkoliikenteen vaihtopaikka
- Liityntäpysäköintialue
- Ampumarata-alue
- Arvoskas geologinen muodostuma
- Puolustusvoimien alue
- Puolustusvoimien alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on luonnonsuojelualue
- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
- Virkistyskäytön kohdealue
- Kiertotalouden ja jätehuollon alue
- Satama

Viivat

kuvaus

- Valtakunnallisesti merkittävä kaksiajoratainen tie
- Valtakunnallisesti merkittävä tie

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä maisemanähtävyydet (valtioneuvoston päätös 1995*), valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet, tiet ja kohteet (RKY 2009), maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (Missä maat on mainiommat 2016) sekä valtakunnalliset maisemanhoitoalueet (LSL 32 §).

Yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot on otettava huomioon alueita kehitettäessä. Alueen suunnittelussa on **arvioitava ja sovitettava yhteen** maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

* VISIO-kaavassa päivitetään maakuntakaavan kulttuuriympäristön rajaukset vastaamaan valtioneuvoston VAMA-päätöstä 2021.

Kuntakaavat

- Yleiskaavat ja osayleiskaavat
- Asemakaavat ja ranta-asemakaavat
- Kaavarungot ja muut oikeusvaikutuksettomat suunnitelmat
- Kunta laatii kaavoituskatsauksen ja kaavoitusohjelman
- Alueidenkäyttölaki AKL (vrt. ennen maankäyttö- ja rakennuslaki MRL) määrää vuorovaikutuksesta

[Kaavoitus - Siuntion kunta](#)

[Kaavoitus ja maankäyttö - Inkoo](#)

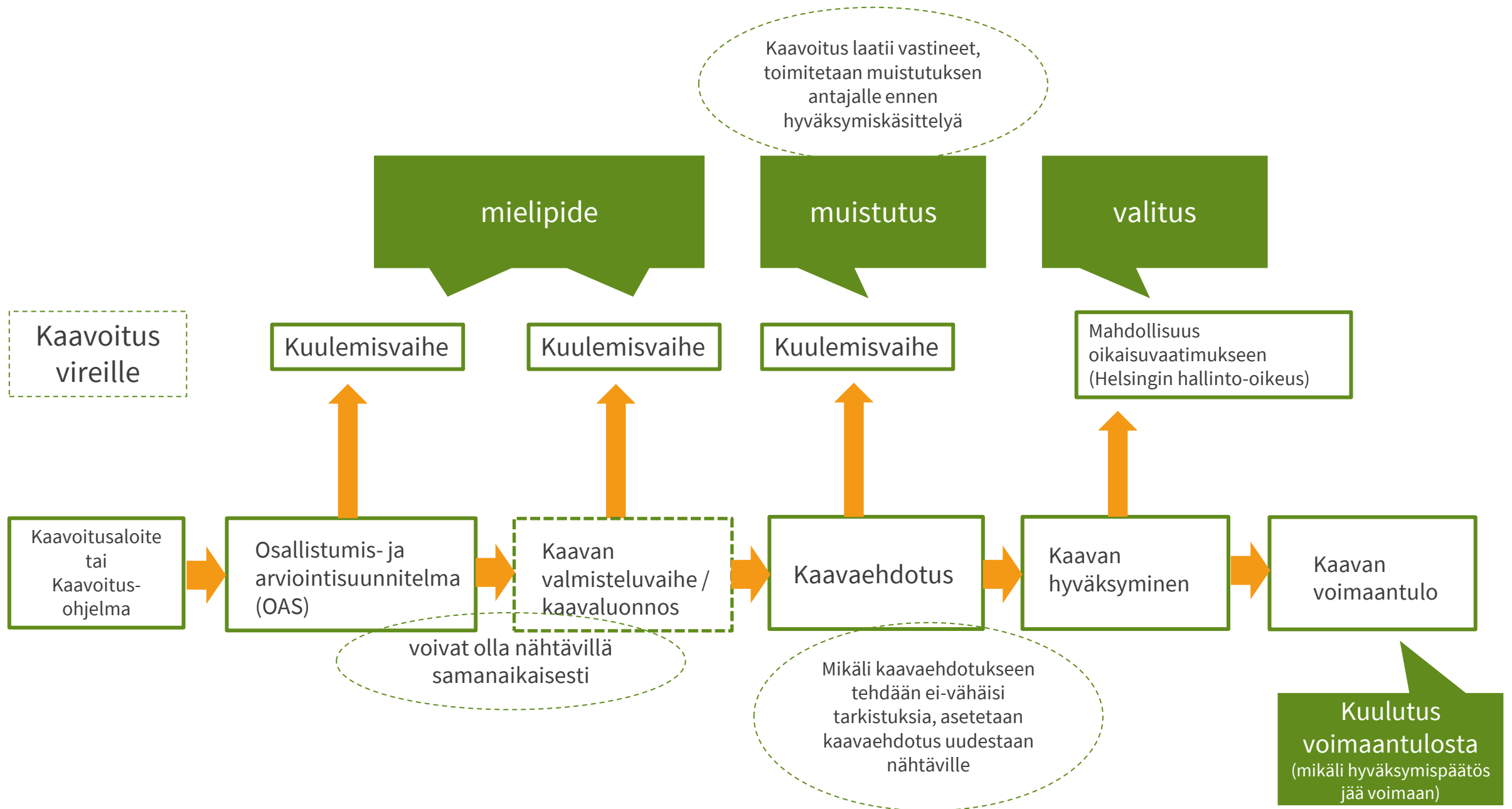
KAAVOITUSKATSAUS
PLANLÄGGNINGSÖVERSIKT
2021

Kaavoituskatsaus
2025

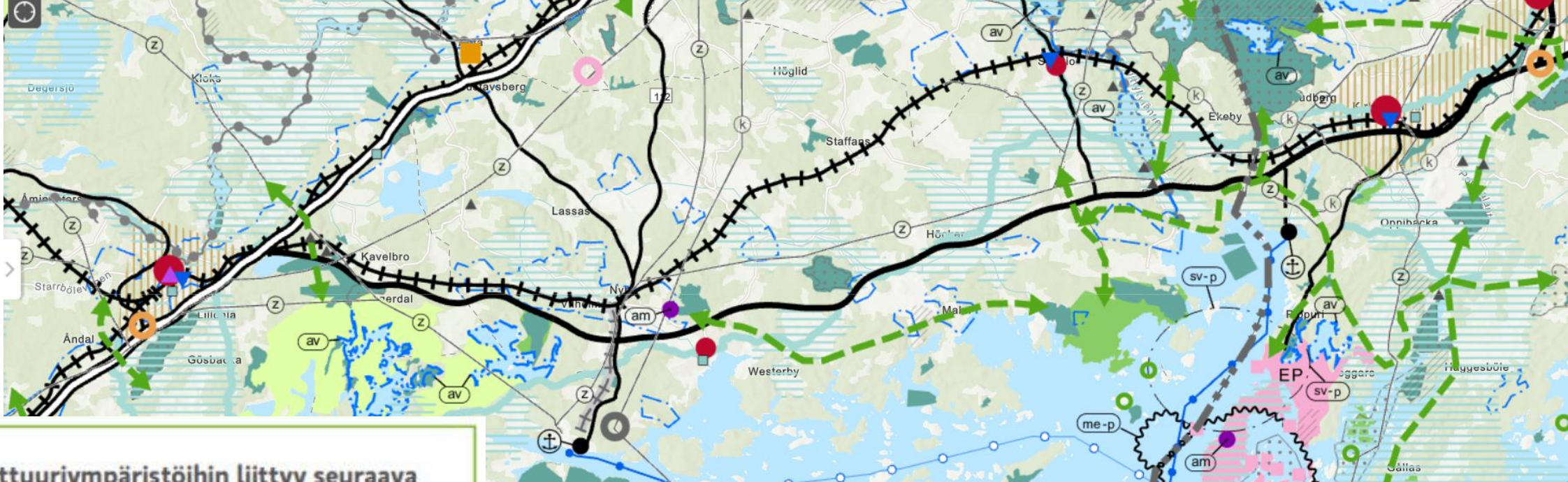

INKÅ INKOO

Kulttuurimaisema

Kulttuuriympäristöihin liittyy seuraava yleinen suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja turvattava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava viranomaispäätösten, inventointien tai rekisterien ajantasainen tieto arvokkaista alueista, kohteista ja yhteyksistä mukaan lukien alueiden ja kohteiden tarkemmat rajaukset.

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä maisemanähtävyydet (valtioneuvoston päätös 1995), valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet, tiet ja kohteet (RKY 2009), maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (Missä maat on mainiommat 2016) sekä valtakunnalliset maisemanhoitoalueet (LSL 32 §).

Yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot on otettava huomioon alueita kehitettäessä. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

VAMA [Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet](#)

VAMA-päivitysinventoinnissa on kiinnitetty huomiota alueiden luonnonpiirteisiin, kulttuuripiirteisiin ja maisemakuvaan. Arvoluokitukseen vaikuttavat tekijät on määritelty inventoinnin ohjeessa (Inventointiohje 2010), kuten:

- luonnon monimuotoisuus ja luonnonpiirteiden edustavuus;
- maiseman ja maankäytön historiallinen kehitys ja jatkuvuus;
- kulttuuripiirteiden edustavuus ja harvinaisuus;
- maiseman symboli- ja identiteetti-arvot;
- maisemakuvan yhtenäisyys ja vaikuttavuus;
- maisemamaakunnan erityispiirteiden ilmeneminen;
- perinteisestä maisemarakenteesta poikkeavien elementtien vähäisyys;
- maiseman ja alkutuotannon tiiviin ja jatkuvan sidoksen takaava elinvoimaisuus;
- sekä uusien tuotantomaisemien tasapainoinen sopeuttaminen perinteiseen maisemarakenteeseen.

Maisemat

Arvokkaat maisema-alueet

Kansallismaisemat

Kansainvälinen maisemapäivä

Suomen paras maisemahanke-kilpailu

Visuaalinen maisemaseuranta

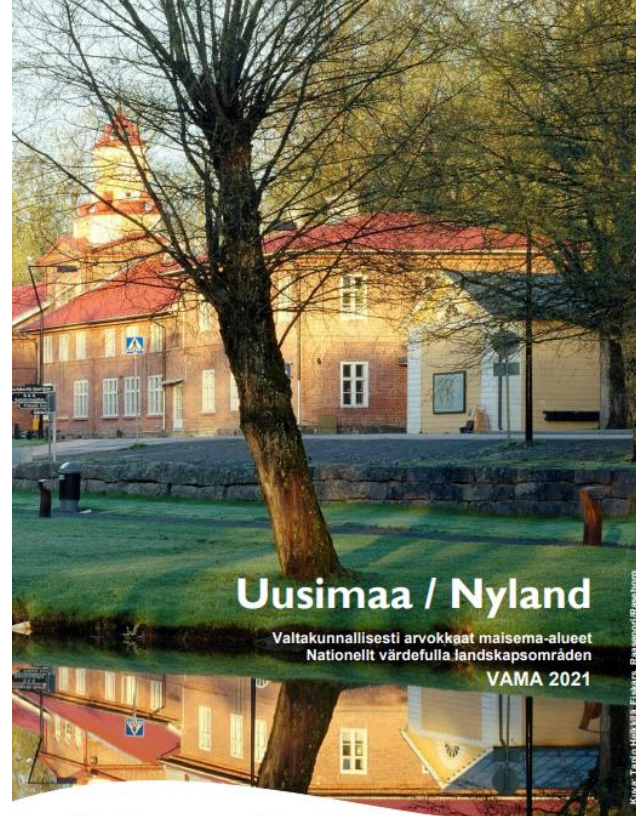
Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA) ovat Suomen maaseudun edustavimpia kulttuurimaisemia, joiden arvo perustuu monimuotoiseen kulttuurivaikutteiseen luontoon, hoidettuun viljelymaisemaan ja perinteiseen rakennuskantaan. Suomessa on 186 valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta.

Nurmeksen Ylikylän viljelymaisemien aluetta Pohjois-Karjalassa © Tapio Heikkilä

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden inventointi kattaa koko Suomen. Ylä-Lapin kohteet ovat pääpiirteiltään saamelaisia kulttuurimaisemia, jotka edustavat poronhoitoon ja muihin luontaiselinkeinoihin perustuvia maisematyyppejä. Merialueiden kohteisiin sisältyy saaristoalueiden elinkeinomaisemia. Mukana on myös metsätalouden maisematyyppejä sekä historiallisesti ja maisemallisesti huomattavia

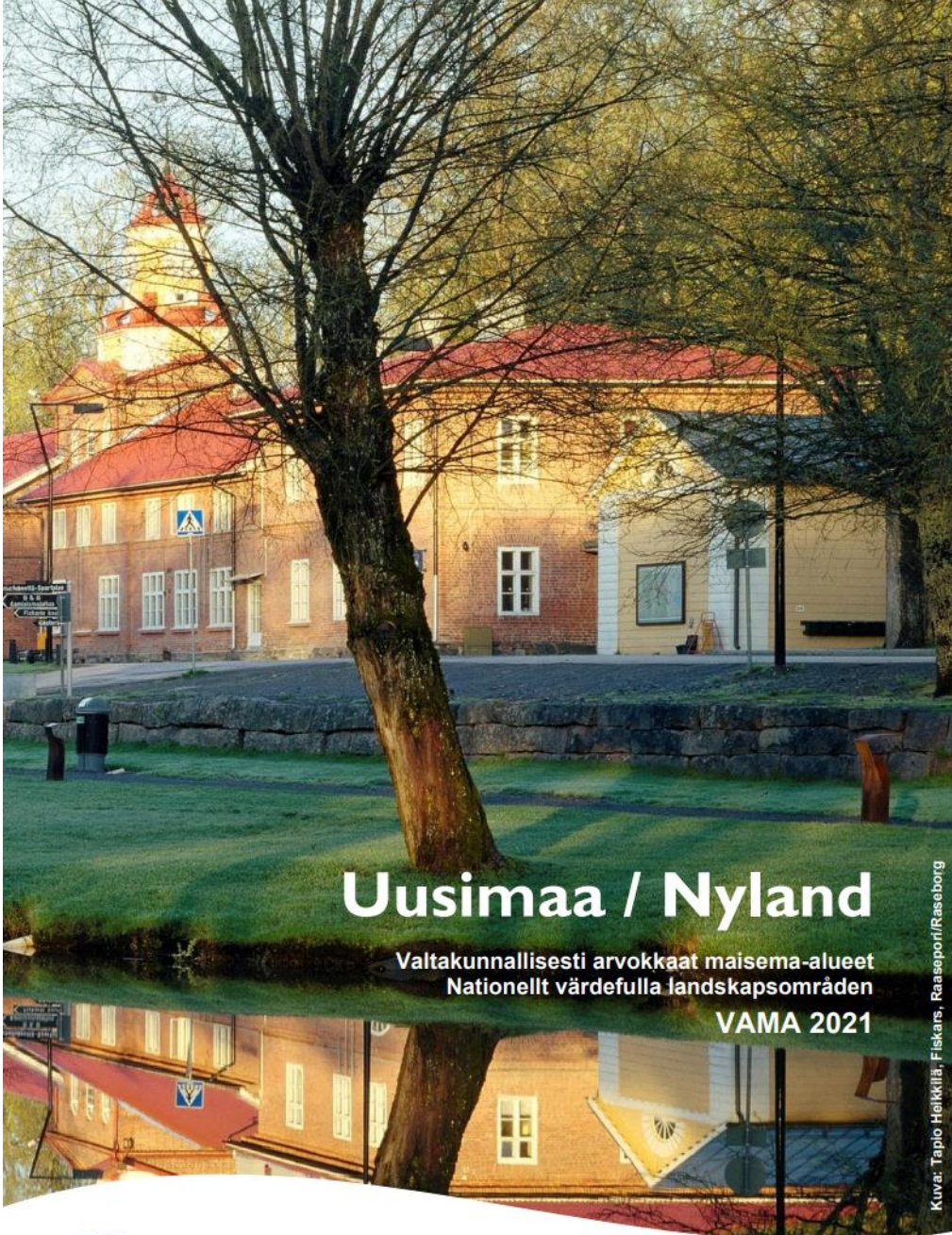
Maisema-alueet maakunnittain

Uusimaa VAMA 2021 (pdf, 18.23 mt)

Varsinais-Suomi VAMA 2021 (pdf, 7.83 mt)

Satakunta VAMA 2021 (pdf, 4.9 mt)

Kanta-Häme VAMA 2021 (pdf, 8.33 mt)

Uusimaa / Nyland

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet
Nationellt värdefulla landskapsområden
VAMA 2021

Kuva: Tapio Heikkilä, Fiskars, Raasepori/Raseborg

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

SYKE

Uusimaa / Nyland

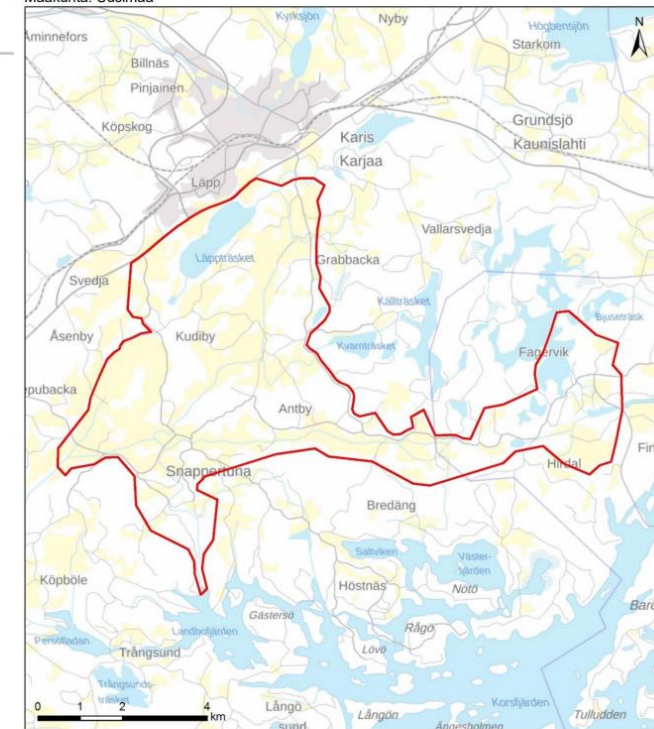
Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet / Nationellt värdefulla landskapsområden: SYKE
Taustakartta / Bakgrundskarta: ESRI/MML, 06/2021

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet / Nationellt värdefulla landskapsområden

1. Skärlandetin saaristokulttuurimaisema
1. Skärlandets skärgårdskulturlandskap
2. Fiskarsin ja Pohjanpitäjänlahden kulttuurimaisemat
2. Fiskars och Pojovikens kulturlandskap
3. Fagervikin ja Snappertunan kulttuurimaisemat
3. Fagerviks och Snappertuna kulturlandskap
4. Mustionjokilaakson viljelymaisema
4. Svartådalens odlingslandskap
5. Nummenjoen ja Pusulanjoen viljelylaakso
5. Nummenjoki och Pusulanjoki odlingsdal
6. Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat
6. Sjundeå och Degerby odlingslandskap
7. Porkkalan saaristo- ja viljelymaisema
7. Porkkala skärgårds- och odlingslandskap
8. Helsingin edustan merimaisema
8. Helsingfors havslandskap
9. Vantaanjokilaakson viljelymaisema
9. Vanda ådals odlingslandskap
10. Porvoonjokilaakson viljelymaisema
10. Borgå ådals odlingslandskap
11. Pernajanlahden ja Koskenkylänjoen kulttuurimaisemat
11. Pernävikens och Forsby ås kulturlandskap
55. Kymijokilaakson kulttuurimaisema
55. Kymmene älvdals kulturlandskap

Fagervikin ja Snappertunan kulttuurimaisemat

Kunta: Inkoo, Raasepori
Maakunta: Uusimaa

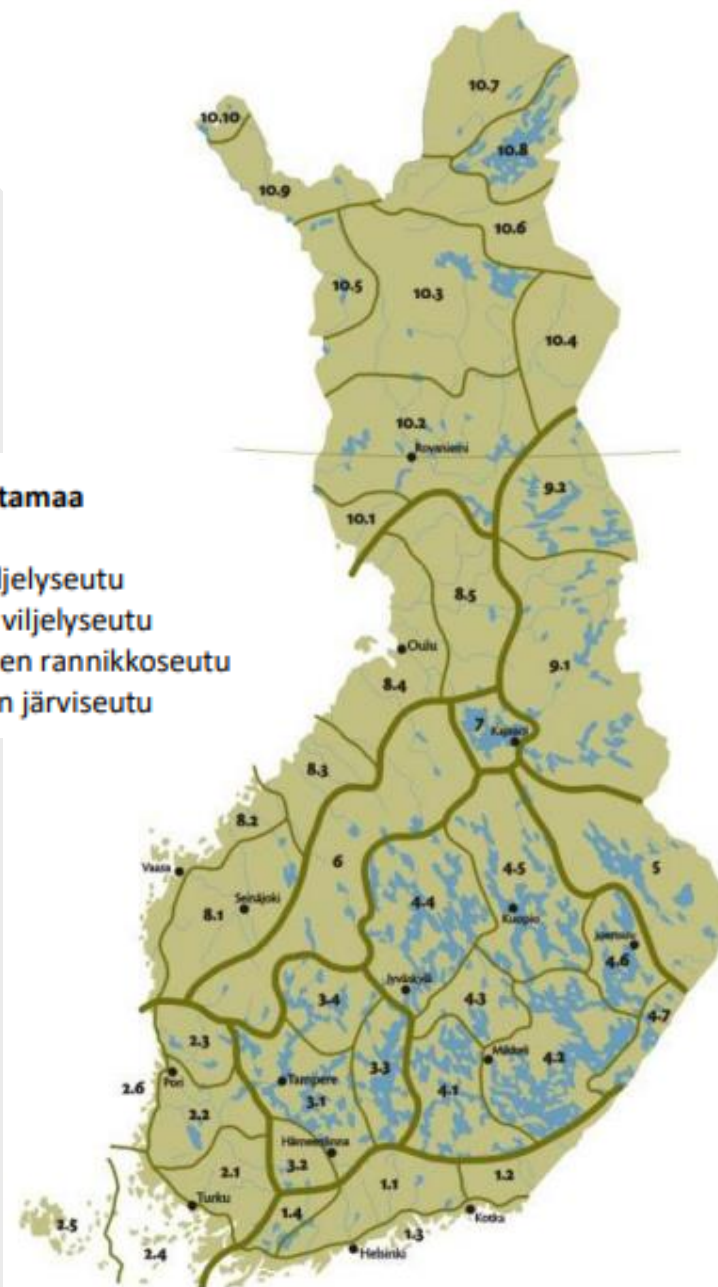
Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue 2021

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet: SYKE
Taustakartta: MML/WMTS, 05/2021

- Viranomaisten laatimat valtakunnalliset inventoinnit, jotka koskevat valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita (VAMA), valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY) ja valtakunnallisesti merkittäviä arkeologisia kohteita (VARK), muodostavat tietopohjan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisten kulttuuriympäristön arvojen huomioimiselle.
- Maisemien arviointi perustuu alueiden ominais- ja erityispiirteiden tarkastelun ohella **maisemamaakuntajakoon**, joka sai nykyisen muotonsa vuonna 1992.
- Arvokkaita maisema-alueita valittaessa on huolehdittu siitä, että **jokaisen maisemamaakunnan tärkeimmät piirteet tulevat edustetuiksi**. Samalla on varmistettu alueiden tasainen jakautuminen kautta maan.
- VAMA-inventoinnin avulla pyritään sekä **turvaamaan edustavien ja elinvoimaisten maaseutumaisemien säilyminen että herättämään kiinnostusta maisemanhoitoa kohtaan**. Inventointi vastaa myös [Euroopan neuvoston maisemayleissopimuksen \(2000/2006\)](#) tavoitteisiin.

1. Eteläinen rantamaa

- 1.1. Eteläinen viljelyseutu
- 1.2. Kaakkoinen viljelyseutu
- 1.3. Suomenlahden rannikkoseutu
- 1.4. Kiskon-Vihdin järvisseutu

VAMA – valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Vnp 2021)

VAMAt ovat edustavimpia esimerkkejä suomalaisesta kulttuuri- ja luonnonperinnöstä. Arvokkaiksi tunnistetut maisemat ovat syntyneet ihmisen ja ympäristön pitkäaikaisen vuorovaikutuksen tuloksena, ja niillä harjoitettavan elinkeinotoiminnan katsotaan kuvastavan erityisen arvokkaalla tavalla maisemaa muokanneita ylisukupolvisia jatkumoit.

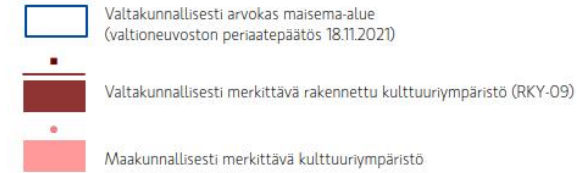
Maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt edustavat esimerkillisesti maakunnalle tai maakunnan osalle tyypillistä tai erityistä kulttuurimaisemaa. Ne kuvastavat oman maakuntansa identiteettiä ja sisäistä monimuotoisuutta, mutta eivät välttämättä ole yhtä monipuolisia tai yhtä edustavia kuin valtakunnallisesti arvokkaat alueet, eikä niillä täyty yhtä useat kriteerit kuin VAMA-alueilla.

Paikallisesti arvokas maisema-alue voi olla pienehkö kokonaisuus, joka voi muodostua jopa yhden kohteen tai tilan ympäristöstä. Alue edustaa tyypillistä tai poikkeuksellista maisemakuvaa tai maisemapiirrettä.

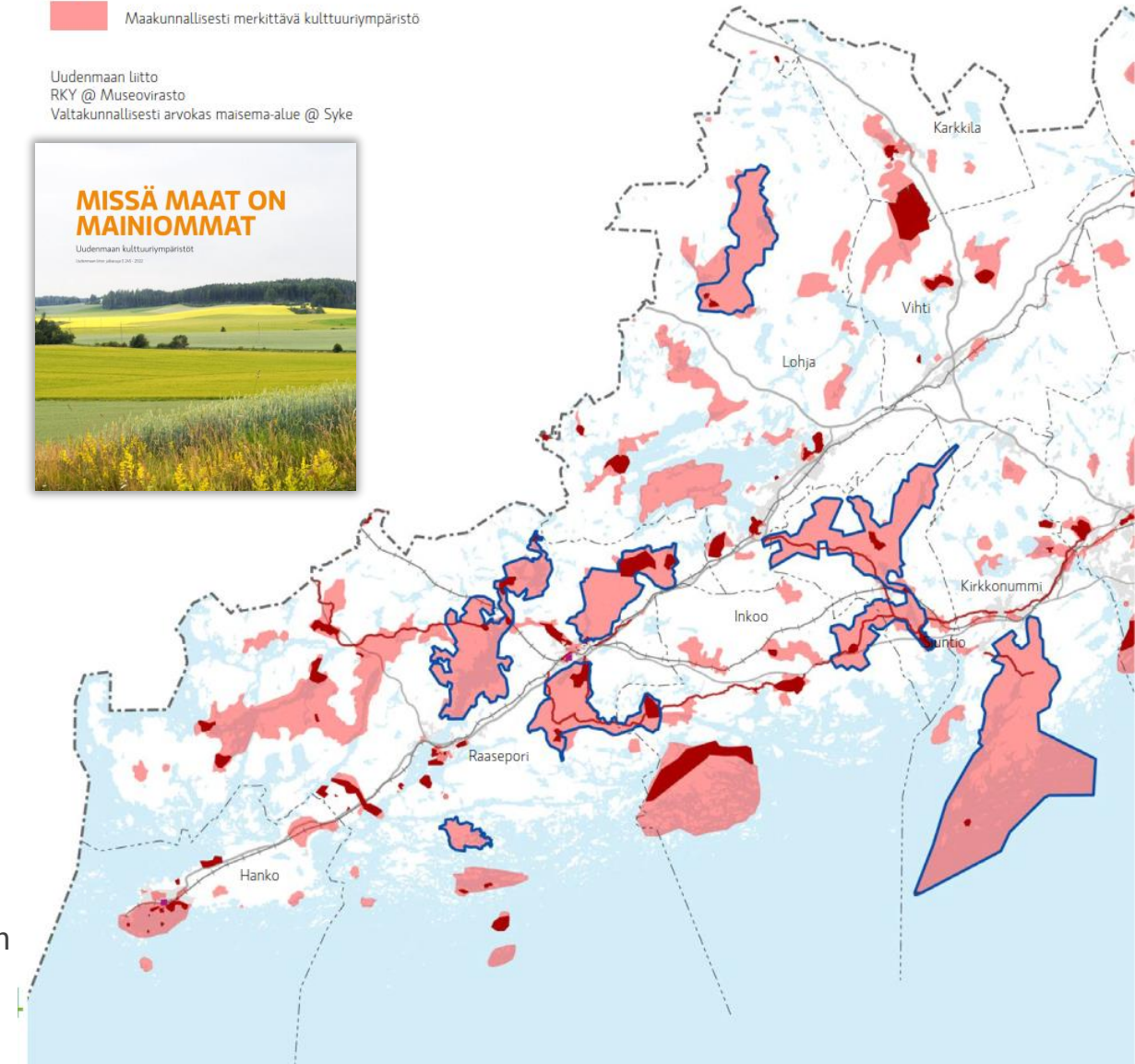
RKY – valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (Vnp 2009) kohteet antavat alueellisesti, ajallisesti ja kohdetyypeittäin monipuolisen kokonaiskuvan maamme rakennetun ympäristön historiasta ja kehityksestä.

VARK – valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset alueet (Vnp 2024) VARK-alueet koostuvat yhdestä tai useammasta valtakunnallisesti merkittäväksi arvioidusta arkeologisesta kohteesta. Ne antavat mahdollisimman hyvän kokonaiskuvan Suomen muinaisuudesta Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta. Lähtöaineistona ovat olleet valtakunnalliseen muinaisjäännösrekisteriin rekisteröidyt kohteet.

Kulttuuriympäristöt Uudellamaalla

Uudenmaan liitto
RKY @ Museovirasto
Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue @ Syke

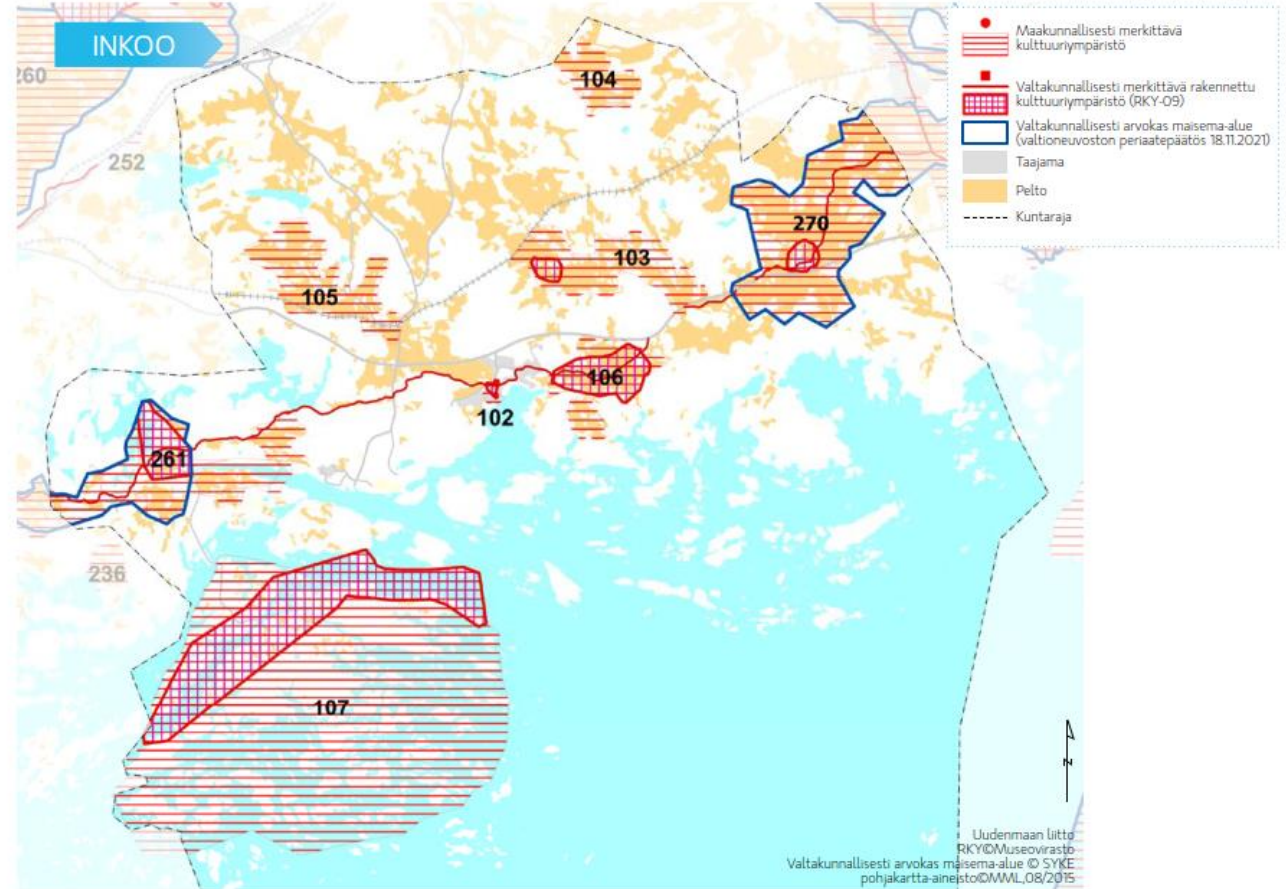
MISSÄ MAAT ON MAINIOMMAT

Uudenmaan kulttuuriympäristöt

Uudenmaan liiton julkaisu E 245 - 2022

[Missä maat on mainiommat - Uudenmaan kulttuuriympäristöt \(uudenmaanliitto.fi\)](https://uudenmaanliitto.fi)

Inkoo

102 Inkoon kirkonkylä

Suuren rantatien ja Inkoonjokisuun risteys kivikirkkoineen ja pappiloineen on muodostanut jo keskiajalla pitäjän kirkollisen, hallinnollisen ja liikenteellisen keskipisteen. Kyrkjärdetiin laskevan Inkoonjoen suussa on kirkonkylille tyypillistä 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun rakennuskantaa, vanha kaupparakennus ja entinen kunnantalo.

Perustelu

Keskiaikainen kirkon, hallinnon ja liikenteen solmukohta.

RKY-kohde

Inkoon kirkko ja pappila, Suuri rantatie

103 Tähtelän kylä ja Ingarskilanjoen varren kyläasutus

Ingarskilanjoen varsi on ollut asuttua jo esihistoriallisella ajalla. Keskiajalla joen varrelle kehittyi useita kyliä. Rädikilän, Älkilän, Ingarskilan ja Tähtelän (Tähtelän) kylien viljelykset on raivattu joen varren rinteisiin ja ne muodostavat joen keskijuoksulle yhtenäisen, kauksi kaartuilevan viljelymaiseman, jota rajaavat metsäharjanteet ja suoalueet. Jokilaakson kulttuurimaisemaan tien viereen on keskittynyt vanhoja talonpoikaisrakennuksia. Tähtelän kylässä on säilynyt parhaiten isojakoa edeltäneen tiiviin ryhmäkylän olemus ja perinteistä rakennuskantaa.

Perustelu

Jokilaakson viljelymaisema, jossa paikoin säilynyt isojakoa edeltäneitä ryhmäkyliä.

RKY-kohde

Tähtelän kylä

PERUSHAKU

valitse kunta

kaikki kunnat ▼

kohteen nimi tai sen osa ?

kohteeseen sisältyy

kaikki vaihtoehdot ▼

ympäristön nykyluonne

kaikki vaihtoehdot ▼

hae

[kohteet maakunnittain](#)

KARTTAHAKU

Tervetuloa valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen (RKY) sivustolle.

Valtakunnallisen RKY-inventoinnin kohteet antavat alueellisesti, ajallisesti ja kohdetyypeittäin monipuolisen kokonaiskuvan maamme rakennetun ympäristön historiasta ja kehityksestä.

RKY on Museoviraston laatima inventointi, joka on valtioneuvoston päätöksellä otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen.

OPAS- JA OHJEAINEISTOT

[RKY kaavoituksessa ja lupamenettelyssä \(pdf\)](#)

[Kysymyksiä ja vastauksia \(pdf\)](#)

[Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet \(Ympäristöministeriö\)](#)

[Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet \(Ympäristöministeriö\)](#)

[Kulttuuriympäristön palveluikkuna \(Museovirasto\)](#)

[Paikkatietoaineisto on ladattavissa](#)
[Paikkatiedon lataaminen](#)

[Viranomaisten yhteystietoja](#)

[Suomen kunnat](#)
(Suomen Kuntaliitto)

[Maakuntien liitot](#)
(Suomen Kuntaliitto)

[ELY-keskukset](#)
(Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus)

[Alueelliset vastuumuseot](#)
(Museovirasto)

[Museovirasto](#)

hakuehdot: kunta = Inkoo

hakutulos: 7 kohdetta

Inkoo

Uusimaa

Barösundin väylä

Barösund on Suomenlahden pohjoisrannikon historiallinen vesiliikenneväylä ja solmukohta, josta on haarautunut vesireitti Tallinnaan. Väylä k ...

Degerbyn kirkonkylä

Degerbyn kirkonkylä kirkkoineen, kunnantupineen, seurantaloineen sekä taitekattoisine liike- ja asuinrakennuksineen edustaa sekä mittakaaval ...

Fagervikin ruukinalue

Fagervik on Suomen yhtenäisin ja edustavin esiteollisen ajan ruukkikokonaisuus. Ruotsi-Suomen suurvaltakaudella perustetun rautaruukin ympär ...

Inkoon kirkko ja pappila

Inkoon laajan keskiaikaisen kirkkopitäjän Pyhälle Nikolaukselle, merenkulkijoiden suojeluspyhimykselle omistettu harmaakivikirkko on rakenne ...

Suuri Rantatie

Suuri Rantatie on Hämeen Härkätien ohella Suomen tärkein historiallinen maantieyhteys. Turku ja Viipuria yhdistämään rakennetun Suuren Rant ...

Tähtelän kylä

Tähtelän (Täkter) vanhassa kyläkeskustassa on edelleen säilynyt hyvin isojakoa edeltäneen tiiviin ryhmäkylän olemus. Peltojen rajaama ti ...

Österkullabäckenin kylä- ja viljelymaisema

Suojaisan merenlahden pohjukassa levittäytyvä ja selkeästi entisen merenlahden rantoihin rajautuvan kylä- ja peltomaiseman keskeiset element ...

Siirry Museoviraston valtakunnalliseen karttapalveluun: [Tähtelän kylä](#)

Kuvaus

Tähtelän (Täkter) vanhassa kyläkeskustassa on edelleen säilynyt hyvin isojakoa edeltäneen tiiviin ryhmäkylän olemus.

Peltojen rajaama tiivis ja osin kallioinen kylämäki sijaitsee maanteiden risteyksessä Ingarskilanjoen sivujoen varrella. Kylämaisemaa hallitsevat mäkialueet ja mutkitteleva joenuoma, jonka varren rinteisiin kylän pellot on raivattu. Jokivarsia seuraava viljelymaisema jatkuu naapurikylien puolella.

Kyläkeskustassa olevat kuuden tilan rakennukset muodostavat rakennuskannaltaan monimuotoisena säilyneen kokonaisuuden. Gammelsvenskasin ja Kråkarsin tilojen päärakennukset ovat 1800-luvulta, pääosa päärakennuksista on 1900-luvun alun taitekattoisia asuinrakennuksia. Näiden lisäksi lehtipuiden ja -pensasaitojen raajaamissa tilakeskuksissa on säilynyt lukuisia vanhoja talousrakennuksia mm. aittoja, navettoja, holvikellareita ja luhtirakennuksia. Kylän talonpoikaistalojen ja koulujen lisäksi luoteispuolen metsäsaarekkeen mökkiasutus tuo kyläkuvaan sosiaalista kerrostuneisuutta.

Historia

Ingarskilanjoen varrella on ollut merkittävästi asutusta jo esihistoriallisella ajalla. Keskiajalla joen varrelle kasvoi useita kyliä. Keskiajalla asutetussa Tähtelän kylässä oli 1560-luvulla 7 taloa tiiviinä ryhmänä. Isonjaon yhteydessä 1700-luvun loppupuolella ryhmäkylästä siirtyi vain yksi talo. Edes isonjaon täydennys 1930-luvulla ei vaikuttanut kyläkeskustan tiiviiseen rakenteeseen merkittävästi.

Lisätietoa

Suomen asutus 1560-luvulla. Kartasto. Suomen historiallinen seura. Käsikirjoja VII. 1973.

Suomen asutus 1560-luvulla. Kyläluettelot. Helsingin yliopiston historian laitos. Julkaisuja n:o 4. 1973.

Ingå 650 år, Ingå 1988.

Mikko Härö, Läntisen Uudenmaan rakennusten ja maiseman kulttuurihistoriallinen inventointi. Läntisen Uudenmaan seutukaavaliitto. Tammisaari 1993.

kohteeseen sisältyy: kylä; pihapiiri; talonpoikaistalo; talousrakennus;

ympäristön nykyluonne: agraarimaisema;

Tähtelän kylä Inkoossa. Johanna Forsius 2007.

Kartat

- ☐ Opaskartta
- ☐ Pohjakartta
- ☐ Maastokartta, Maanmittauslaitos
- ☐ Ilmakuva, Maanmittauslaitos
- ☐ Taustakartta, Maanmittauslaitos

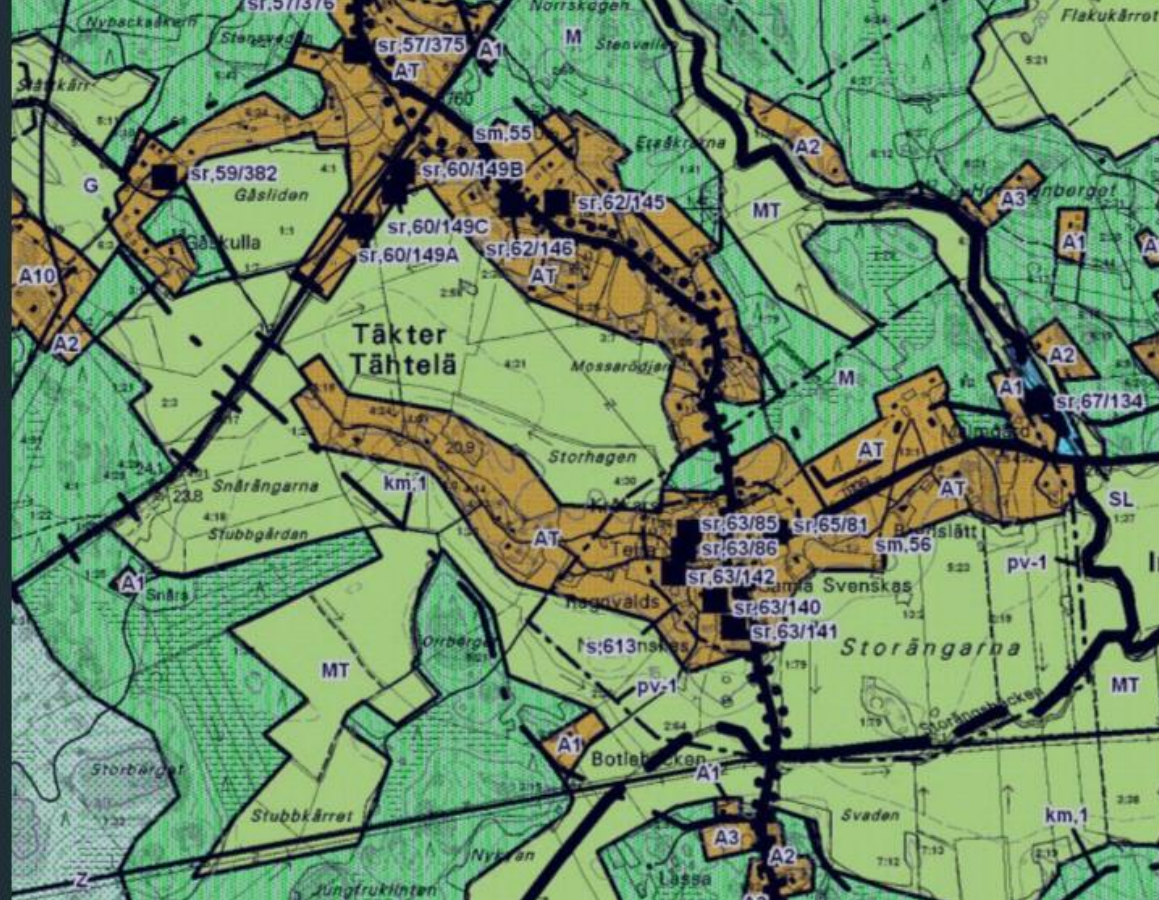
Kaavoitus

- ☐ Ajantasa-asemakaava
- ☐ Asemakaavarajat ja -määräykset (39)
- ☒ Yleiskaavayhdistelmä
- ☒ Yleiskaavarajat ja -määräykset (6)

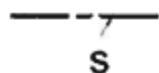
Historialliset kartat

- ☐ Peruskartta 1961
- ☐ Ilmakuva 1960

- > ☐ Kohteet ja palvelut (189)
- > Kiinteistöt
- > Ympäristö
- > Tie- ja katunimet
- > ☐ Julkaistut palautteet
- > Linkit

[Ingå kartservice -
Inkoon karttapalvelu](#)

**OMRÅDE, DÄR MILJÖN MED BYGGNADER BEVARAS
ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ RAKENNUKSINEEN SÄILYTETÄÄN**

Avgränsningen är riktgivande. Områdets beteckning gäller landskapsmässigt och med tanke på naturvärdena var områden med byggnader. Då åtgärder med inverkan på tillståndet i miljön vidtages, bör uppmärksamhet fästas vid områdets landskapsmässiga eller av naturförhållanden beroende värden äventyras eller försvagas.

Rajaus on ohjeellinen. Alueen merkintä koskee maisemallisesti ja luonnoarvojen kannalta arvokkaita alueita rake Ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa ja rakennettaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, ette maisemallisia tai luonnonolosuhteista johtuvia arvoja vaaranneta tai heikennetä.

**OBJEKT, SOM SKYDDATS ELLER AVSETTS ATT SKYDDAS MED STÖD AV BYGGNADSLAGEN ELLER L
BYGGNADSSKYDD
RAKENNUSLAIN TAI RAKENNUSSUOJELULAIN NOJALLA SUOJELTU TAI SUOJELTAVAKSI TARKOITE'**

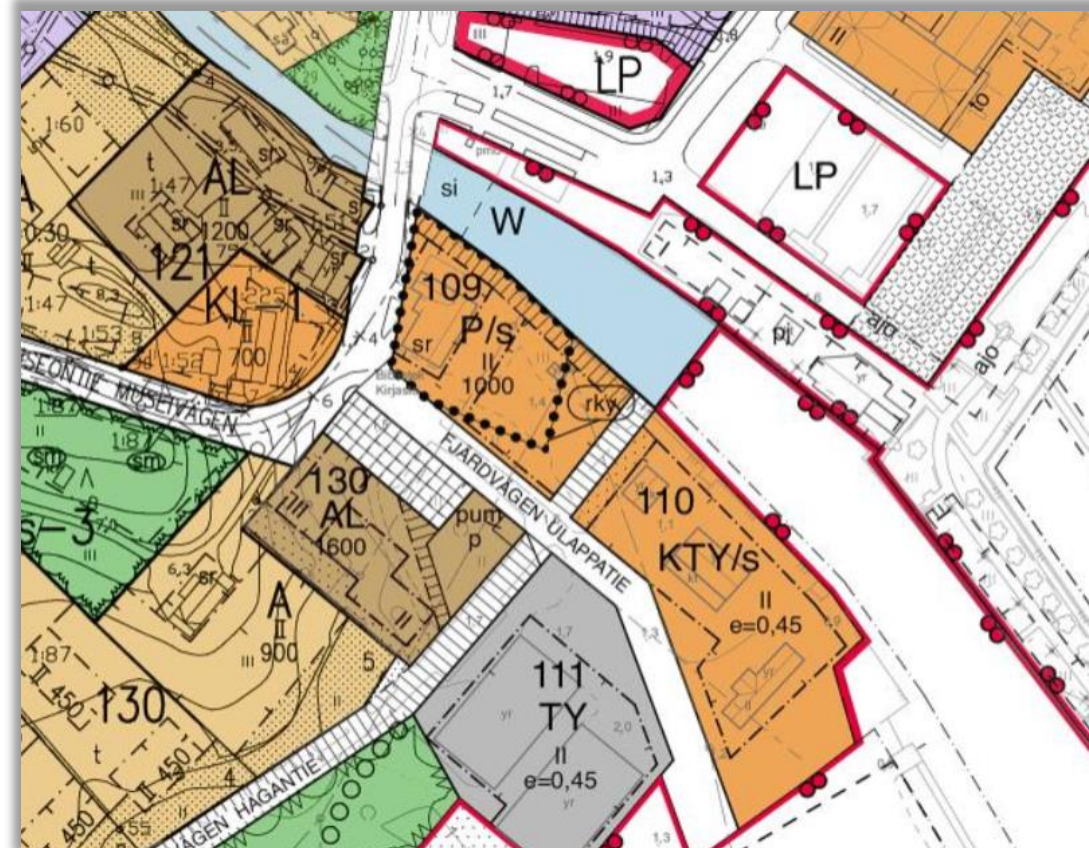
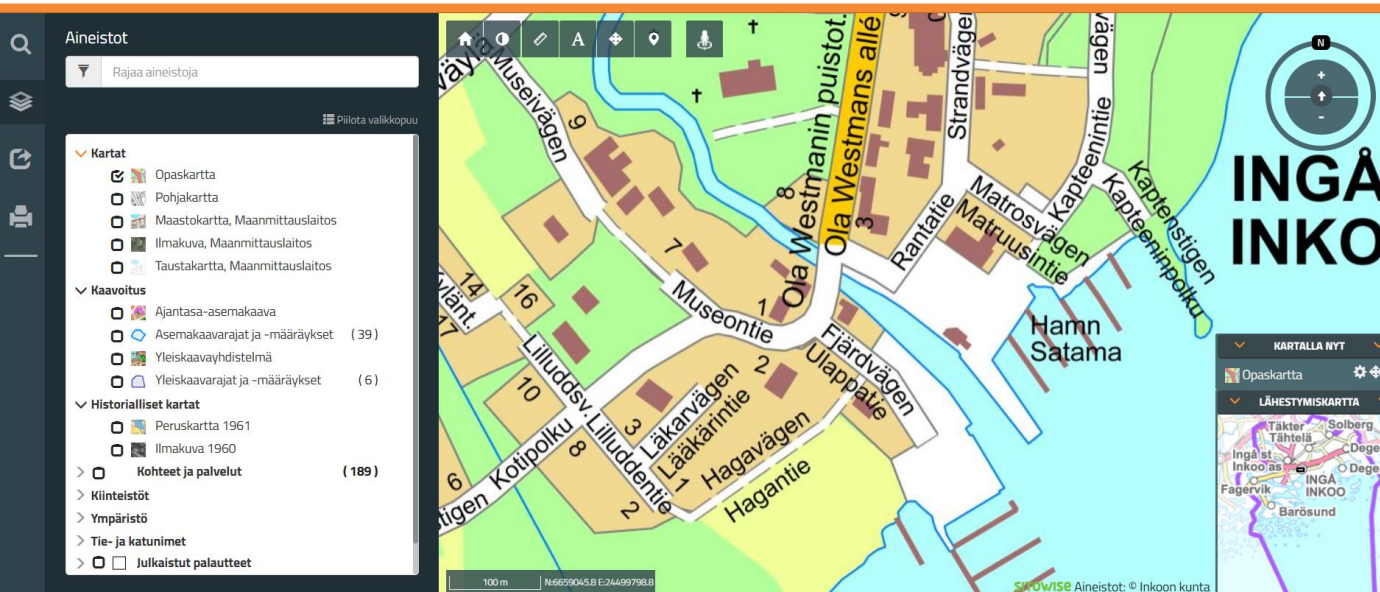

**KULTURHISTORISKT VÄRDEFULL BYGGNAD ELLER PLATS
KULTTUURIHISTORIALLISTE ARVOKAS RAKENNUS TAI PAIKKA**

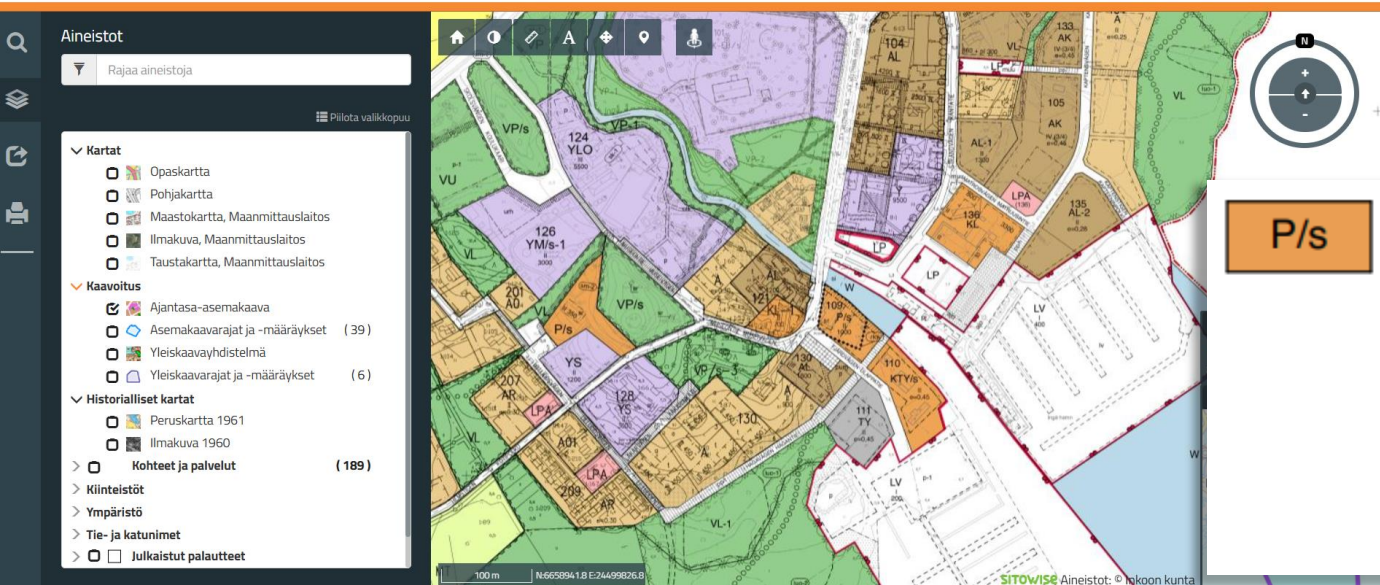
**OBJEKT SKYDDAT MED STÖD AV FORNMINNESLAGEN
MUINAISMUISTOLAIN NOJALLA SUOJELTU KOHDE**

[Ingå kartservice - Inkoon karttapalvelu](#)

Kvartiersområde för servicebyggnader, där miljön bevaras. På området får placeras affärs- och kontorsutrymmen samt samlingslokaler. Byggnationen bör inpassas i kulturlandskapet. I samband med nybyggande bör särskilt beaktas, att byggnaden till sin form, skala och material anpassas till miljön. Om planer gällande området bör begäras utlåtande av museimyndigheterna.

Palvelurakennusten korttelialue, jolla ympäristö säilytetään. Alueelle saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja sekä kokoontumistiloja. Rakentaminen tulee sovittaa kulttuurimaisemaan. Uudisrakennustöiden yhteydessä on erityisesti otettava huomioon, että rakennus muodoltaan, mittakaavaltaan ja materiaaliltaan soveltuu ympäristöönsä. Aluetta koskevista suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

INKOO

RAKENNETUN KULTTUURIYMPÄRISTÖN SELVITYS

19.10.2012

STADIONARK Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson Kati Salonen ja Moni

[Inkoo rakkultymp 191012 aa](#)

Inkoo, rakennetun kulttuuriympäristön selvitys 2012

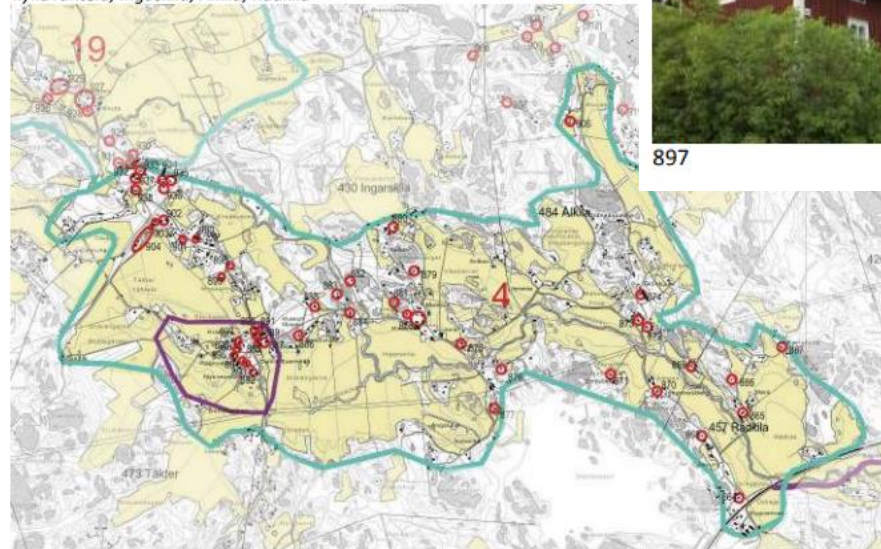
Tähtelän kylä

Tiheästi rakennettu kylämäki sijoittuu kahden soratien risteykseen. Kylä muodostuu maisemaltaan puustomaisesta, osin kallioisesta kokonaisuudesta, johon kuuluvat kuuden tilan rakennukset. Talouskeskukset luovat poikkeuksellisen tiiviin, rakennuskannaltaan monimuotoisena säilyneen ympäristön, johon risteuksen itäpuolella liittyy entisiä torppia ja uudempaa palsta-asutusta sekä Ingarskilan entiset ylä- ja alakansakoulu. Isonjaon täydennys 1930-luvulla ei näytä vaikuttaneen kylän rakenteeseen, vaan lähinnä muuttaneen jo olemassa olleiden rakennusten omistusolet tarkoituksenmukaisemmiksi. Kahden tilan satulakattoiset asuinrakennukset lienevät jo 1800-luvulta (Gammelsvenskas, Kråkas). Leimallisimpia ovat kuitenkin 1910-luvun taitekattoiset asuinrakennukset, joita kylässä on kolme kappaletta.

4 Tähtelän kylä ja Ingarskilanjoen varren kyläasutus

kyliäTähtelä, Ingaskila, Alkila, Rådkila

892

896

896

897

895

893

kohteet 864-905
933-938

104 Vassbölen kylä ja kulttuurimaisema

Vassbölen kylä Inkoon pohjoisosissa on säilyttänyt isojaosta huolimatta tiiviin ryhmäkylä-mäisen luonteensa yhtenäisen viljelymaiseman reunassa.

Perustelu

Isojaosta säästynyt tiivis ryhmäkylä.

Vassbölen kylä ja kulttuurimaisema(25)

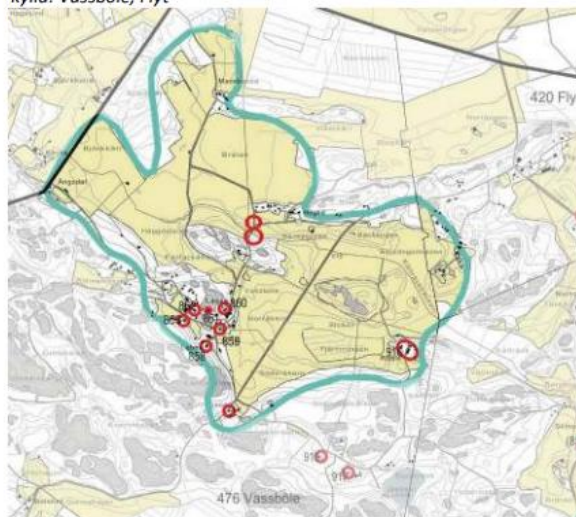
Vassbölen rakennukset ovat ryhmittyneet kyläteiden risteykseen, kallioiseen rinteeseen aaltoilevan, kumpareisen, lännessä metsän rajaaman viljelymaiseman laitaan. Kylän kuusi tilaa muodostivat 1910-luvulle tiheän ryhmäkylän. Isonjaon järjestelyssä 1916 kaksi tilakeskusta siirrettiin kauemmaksi ja 1920-luvun vaihteessa kaksi tilaa yhdistettiin. Kylärakenteen väljentymiseen on myös vaikuttanut talousrakennusten luvun väheneminen. Kylämäki antaa kuitenkin yhä aavistuksen entisen ryhmäkylän luonteesta. Yksittäisistä tiloista kannattaa mainita Lassas ja Labba. Lassasin vanha asuinrakennus vuodelta 1882 on säilyttänyt keskeiset piirteensä. Vanhan kylämäen eteläpuolella on nykyiselle paikalleen 1918 rakennettu Labba. Sen taitekattoisen, lohkokiviportaikolla varustetun asuinrakennuksen suunnitteli arkkitehti Ivar Almark. Lohkokivinen navetta on kymmenen vuotta vanhempi.

INKOO
RAKENNETUN KULTTUURIYMPÄRISTÖN SELVITYS

19.10.2012

STADIONARK Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy

kylä: Vassböle, Flyt

kohteet
858-863
916

57. Vassbölen kylä

Vassbölen kylän itäpuolella aaltoileva viljelymaisema on yhteydessä Siuntion lauantaskalman kylän peltoihin.

Vassbölen kylä on Inkoon kuuliskulmaisa, Siuntion rajalla. Kylä kuulunkin maisemallisesti enimmäkseen Siuntion kuin Inkooseen, jonka rintamaita metsäpöytä ja kiemurtelevat tiel sen erottavat.

Vassbölen rakennukset ovat ryhmittyneet kyläteiden risteykseen, kallioiseen rinteeseen aaltoilevan, kumpareisen, lännessä metsän rajaaman viljelymaiseman laitaan. Kylän kuusi tilaa muodostivat 1910-luvulle tiheän ryhmäkylän. Isonjaon järjestelyssä 1916 kaksi tilakeskusta siirrettiin kauemmaksi ja 1920-luvun vaihteessa kaksi tilaa yhdistettiin. Kylärakenteen väljentymiseen on myös vaikuttanut talousrakennusten luvun väheneminen. Kylämäki antaa kuitenkin yhä aavistuksen entisen ryhmäkylän luonteesta. Sen kulttuurihistoriallinen merkitys liittyykin enimmäkseen rakennettuun kokonaisuuteen ja kylän maisemalliseen sijaantiin kuin sen yksittäisiin rakennuksiin.

Yksittäisistä tiloista kannattaa mainita Lassas ja Labba. Lassasin vanha asuinrakennus vuodelta 1882 on säilyttänyt keskeiset piirteensä. Siihen liittyy 1800-luvulta oleva horsiainia sekä kaksi rinteeseen sijoitettua kivikellaria vuosilta 1838 ja 1896. Tilan uudempi, 1960-luvun asuinrakennus on entisen Staffansin tilan asuinrakennuksen paikalla, havainnollistaen näin vanhaa kylärakennetta.

Vanhan kylämäen eteläpuolella on nykyiselle paikalleen 1918 rakennettu Labba. Sen taitekattoisen, lohkokiviportaikolla varustetun asuinrakennuksen suunnitteli arkkitehti Ivar Almark. Lohkokivinen navetta on kymmenen vuotta vanhempi, sivumalla oleva, heikkokuntoinen nälä 1800-luvun puolivälissä.

Asutus jatkuu tiheänä myös kylän vanhan keskustan lounaispuolella, jokin rakennuksia (mm. Mickels, Soliden) on kunnostettu osin kovallakin kädellä.

LÄNTISEN UUDENMAAN
RAKENNUSTEN JA MAISEMAN
KULTTUURIHISTORIAALLINEN
INVENTOINTI

Läntisen Uudenmaan seurakaavaliitto 1993

Valtioneuvoston päätös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittaman valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita (VAMA) koskevan inventoinnin korvaamisesta uudella inventoinnilla [Valtioneuvoston päätös YM/2021/70](#)

- Viranomaisten tulee ottaa inventointi huomioon maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) 24 §:n mukaisesti. Inventointi on viranomaistoiminnassa hyödynnettävää lähtöaineistoa.
- Merkittävimmät myönteiset ympäristövaikutukset kohdistuvat kulttuuriympäristön historiallisten piirteiden ja muiden maisemallisten arvojen säilymiseen ja kohenemiseen sekä maisemanhoidon käytäntöjen kehittämiseen. Lisäksi maisema-alueiden arvojen säilyttämisellä voidaan vaikuttaa alueiden asukkaiden hyvinvointiin ja viihtyvyyteen myönteisesti.
- Inventoinnilla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia. Se voi välillisesti vaikuttaa
 - myönteisesti, mm:
 - parantamalla maatalouden ja matkailuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä sekä
 - edistämällä esimerkiksi erilaisten tuki-, korvaus- tai avustusinstrumenttien hyödyntämistä.
 - rajoittavasti tai ohjaavasti:
 - alueen sisältyminen valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden inventointiin **voi** kaavoituksen tai valtion viranomaisten päätösten kautta aiheuttaa taloudelliselle toiminnalle rajoittavia tai ohjaavia vaikutuksia.

MAISEMA

opas arvokkaiden maisema-alueiden maankäytön suunnitteluun

[maisemaopas_korjattu_2018_pieni.pdf](#)

Näin arvokas maisema säilyy

- tiedostetaan maiseman muuttuminen ja kehittyminen
- kehitetään aluetta elinvoimaisena ja viihtyisänä asuinympäristönä
- lisätään asiantuntijoiden ammattitaitoa suunnitella maankäyttöä arvokkailla maisema-alueilla
- suunnitellaan uusi rakentaminen ja infra aluetta kunnioittaen
- pidetään tieverkosto kunnossa
- panostetaan alueen arvojen nostoon tiedotuksen ja yhteistyön avulla
- selvitetään maisemien erityispiirteitä ja historiaa sekä tiedotetaan niistä
- nostetaan alueellista imagoa ja vaalitaan identiteettiä
- luodaan maisemasta palveluja
- kannustetaan ja motivoidaan maisemanhoitoon
- luodaan yhteisöllisyyttä käytännön maisemanhoitohankkeiden myötä
- mahdollistetaan maatalouden kannattava jatkuminen
- panostetaan alueen palvelu- ja yritystoiminnan kehittämiseen
- tuetaan lähiruuan tuotantoa ja uusien tuotteiden kehittämistä
- kehitetään kulttuurimaiseman vaalimiseen kohdennettuja tukia
- kehitetään rakennusten uusiokäyttöä
- annetaan mahdollisuus alueiden erilaistumiselle ja tuetaan niiden omia vahvuuksia
- haetaan uusia toimintatapoja, annetaan tilaa yhteisöllisyydelle ja monikulttuurisuudelle
- suunnitellaan uusia käyttötapoja viljelystä pois jääneillä pelloilla
- lisätään tietoisuutta ja lähiympäristön arvostusta ympäristökasvatuksen ja moniarvoisen keskustelun myötä

Näin arvokas maisema katoaa

- päästetään maaseutu autioitumaan ja jätetään rakennukset tyhjilleen
- annetaan maataloustuotannon hiipua
- taannutetaan tavoitteellinen maisemanhoito
- metsitetään maisemallisesti merkittävät keskeiset pellot
- estetään haja-asutetulle maaseudulle rakentaminen
- annetaan julkisyhteisöjen taloudellisen niukkuuden vaikuttaa erityisesti maaseutuun
- luovutaan julkisista kiinteistöistä ja palvelurakennuksista
- ei panosteta alueiden kehittämiseen eikä palveluihin
- sallitaan maiseman näkymien kasvaa umpeen
- rakennetaan ottamatta maisemaa huomioon
- muutetaan maastonmuotoja voimakkaasti
- ei keksitä tuotantorakennuksille uusia käyttötarkoituksia
- ei välitetä tietoa maisemista tuleville sukupolville
- suhtaudutaan maisemaan ja sen kokemiseen negatiivisesti ja vähätellen

Laaksot

Laaksoja ovat korkeuskäyrien suhteellisesti alimmat osat. Maastonmuotojen lisäksi laakson määrittämis-
rusteena toimii maaperä. Maaperä on suurimmaksi
osaksi hienojakoisia maalajeja eli hienoa hietää,
hiesua ja savea. Laaksot voivat olla murros-, tasan-
ko-, joki- tai järvilaaksoja sekä merenlahtilaaksoja.

Laaksojen tyypillinen maankäyttömuoto kulttuu-
rimaisemissa on viljelymaa; tämä on tuottanut
maisemallisesti oleellisia avoimia alueita.

Maisema-alueilta on yleensä löydettävissä asutuk-
sen sijoittumisen ja viljelymaan perusteella tietty
korkeustaso, jonka alapuolelle viljeltyt laaksot
rajautuvat.

Jokilaaksot ovat tyypillisiä muun muassa Varsinais-
Suomen, Uudenmaan ja Etelä-Pohjanmaan, Kymen-
laakson ja Lapin maisema-alueilla.

Laaksojen sietokyky

Laaksojen pellot tulisi säilyttää viljelykäytössä. Laaksot
eivät kestä taajamamaista asuinrakentamista. Ne eivät
yleensä ole rakentamiselle soveltuvia maalajiensa
eivätkä korkeussuhteidensa takia.

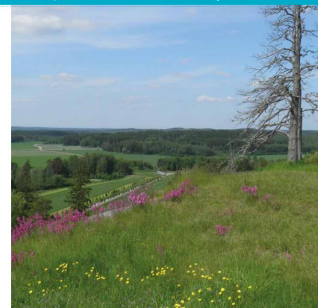
Maatilojen tuotantorakennukset tulee sovittaa
maisemaan ja niitä voidaan rakentaa harkitusti myös
peltomaalle.

Laaksojen peltoja ei tulisi metsittää. Metsitettäessä
maisemasta katoavat laaksoille tyypilliset pitkät kauko-
näkymät ja maisemarakenne muuttuu oleellisesti.

Laaksojen viljely säilyttää parhaiten laaksojen avoimen
kulttuurimaiseman. Laaksojen metsittämistä ja raken-
tamista tulisi välttää.

MAISEMA

opas arvokkaiden maisema-alueiden maankäytön suunnitteluun

Energian tuotantoon liittyvä rakentaminen

Uusiutuvan energian käyttöä pyritään energia- ja
ilmastostrategian tavoitteiden mukaisesti lisäämään
nykyisestä. Se tulee olemaan osa maisemaa.

Tuulivoimalat tuovat perinteisestä maisemasta poik-
keavan teollisen elementin.

Mitä tulee huomioida?

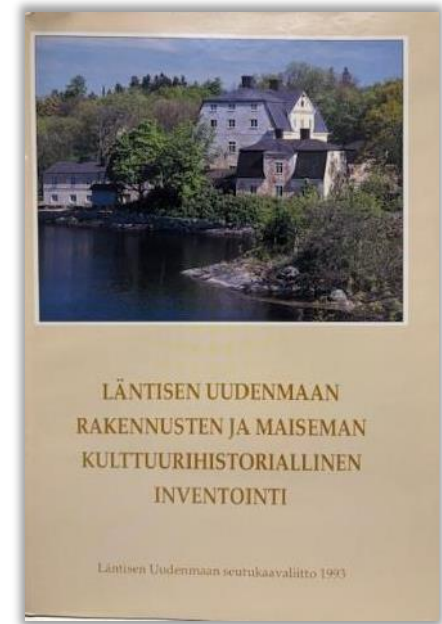
Tuulivoimaloiden rakentamista ei suositella arvokkaille
maisema-alueille tai niiden lähistölle.

Hakevoimalat ja biokaasulaitokset maatilojen yhtey-
dessä sopeutuvat hyvin maatilojen rakennuskantaan.
Hyvä suunnittelu ottaa huomioon olemassa olevan
rakennusperinteen.

Aurinkokeräimet soveltuvat laajoille katto- tai seinäpin-
noille. Laajat pelloille sijoitettavat aurinkovoimalat taas
muuttavat maisemaa voimakkaasti. Aurinkokeräimet
olisi suositeltavampaa kiinnittää rakennuksiin.

Yleensä luokittelusta, kohteiden arvot

- Rakennushistorialliset arvot: ilmentää aikansa /ympäristönsä rakennustapoja, -ihanteita ja -tekniikoita
- Historialliset arvot: kohde/alue liittyy tärkeään tai olennaiseen historialliseen tapahtumaan, prosessiin, ilmiöön, henkilöön tms.
- Maisemalliset arvot: kohde/alue on merkittävä kulttuurimaisema tai rakennettu kokonaisuus, olennainen osa tällaista kokonaisuutta tai luo itsenäisesti maisemallisia arvoja
- Arviointikriteeristöä:
 - Sopusointuisuus ja vaihtelevuus
 - Yhtenäisyys, liittyminen ympäristöön
 - Kerroksisuus
 - Monipuolisuus
 - Edustavuus, tyypillisuus
 - Harvinaisuus, erikoisuus
 - Alkuperäisyys
 - Intensiteetti
 - Symboli- tai avainkohde
 - Opetus- ja tutkimusarvo

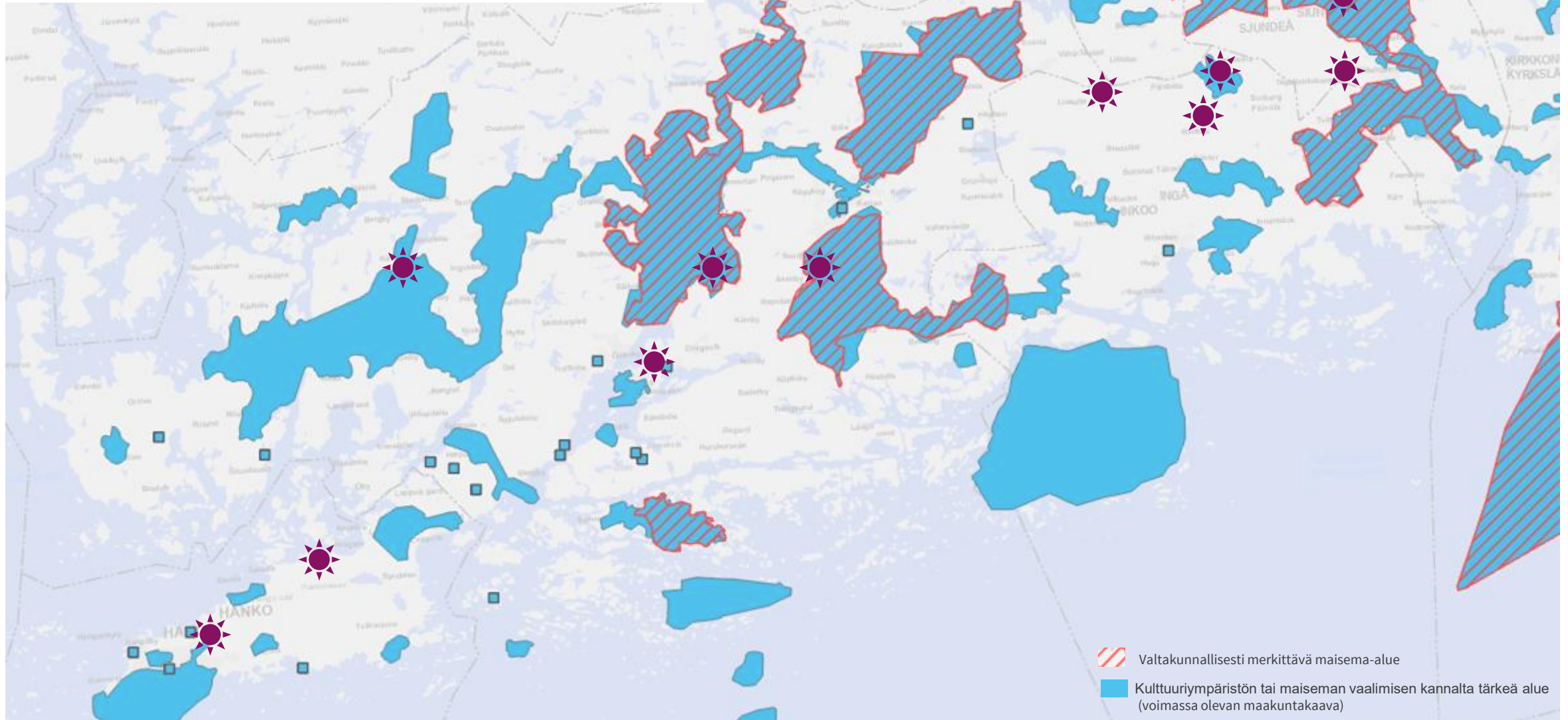

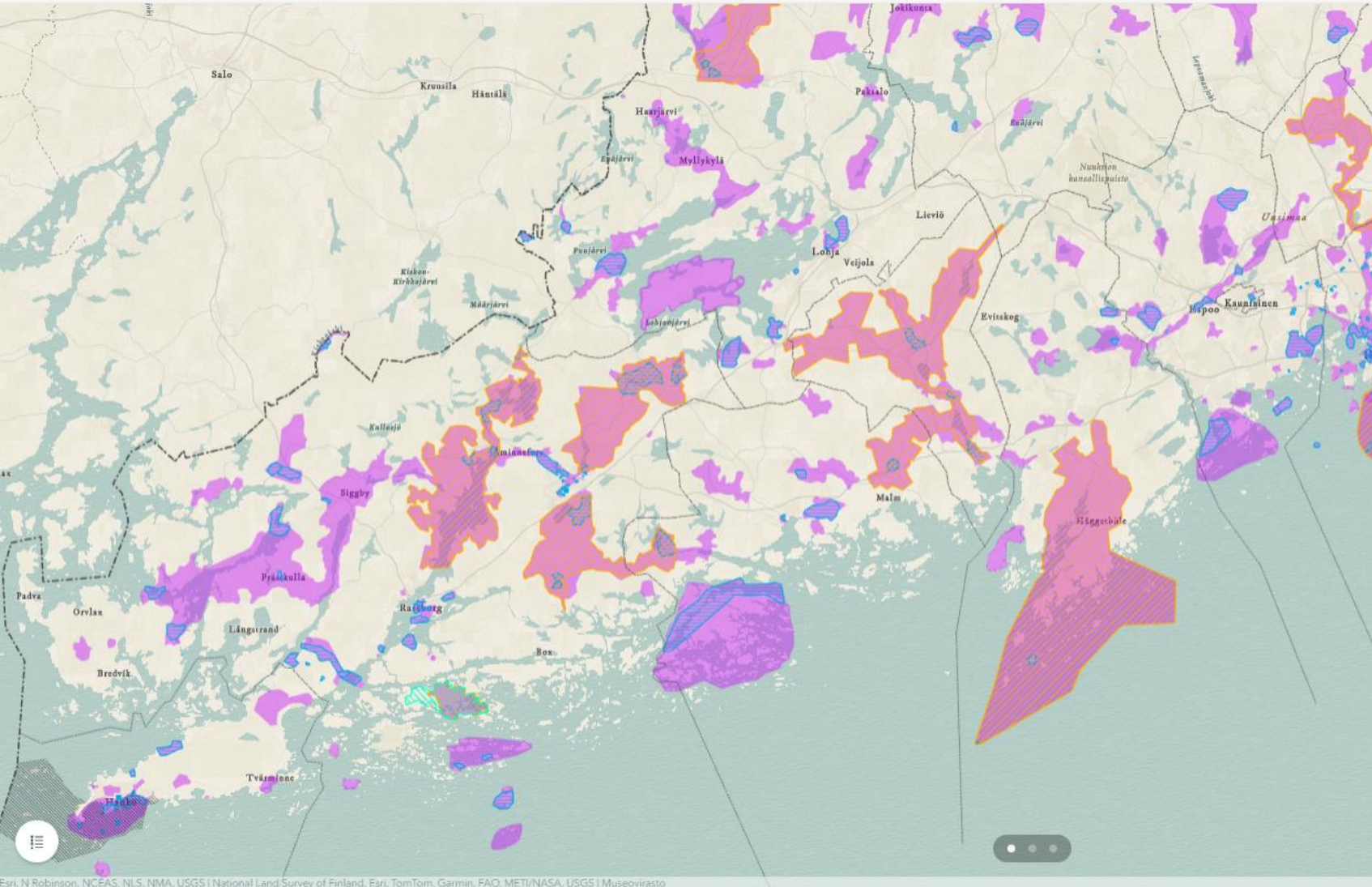
Aurinkovoimahankkeet

- Maakunnan liitto laatinut VISIO-kaavatyössä yleismääräykset aurinkovoimasta
- AKL lakimuutos, ehdotuksena >50 ha, eteneminen aina kaavoituksella
- Maakuntakaavan yleismääräykset, mm.
 - Ilmaston kannalta **kestävään energiajärjestelmään siirtymistä on edistettävä**. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä kestävää luonnonvarojen käyttöä, kierto- ja biotaloutta, uusiutuvan energian tuotantoa sekä hukkalämmön hyödyntämistä. Rakentamisessa tulee edistää kestävää maa-aineshuoltoa.
 - Suunniteltaessa laajoja aurinkoenergian tuotantoalueita tulee alueet **ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen ottaen huomioon ympäristön arvot ja reunaehdot**.
 - Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja **turvettava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot**. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava viranomaispäätösten, inventointien tai rekisterien ajantasainen tieto arvokkaista alueista, kohteista ja yhteyksistä mukaan lukien alueiden ja kohteiden tarkemmat rajaukset.

Planerade solkraftverksparkar i Västra Nyland

/ Västra Nyland, 10.2.2026

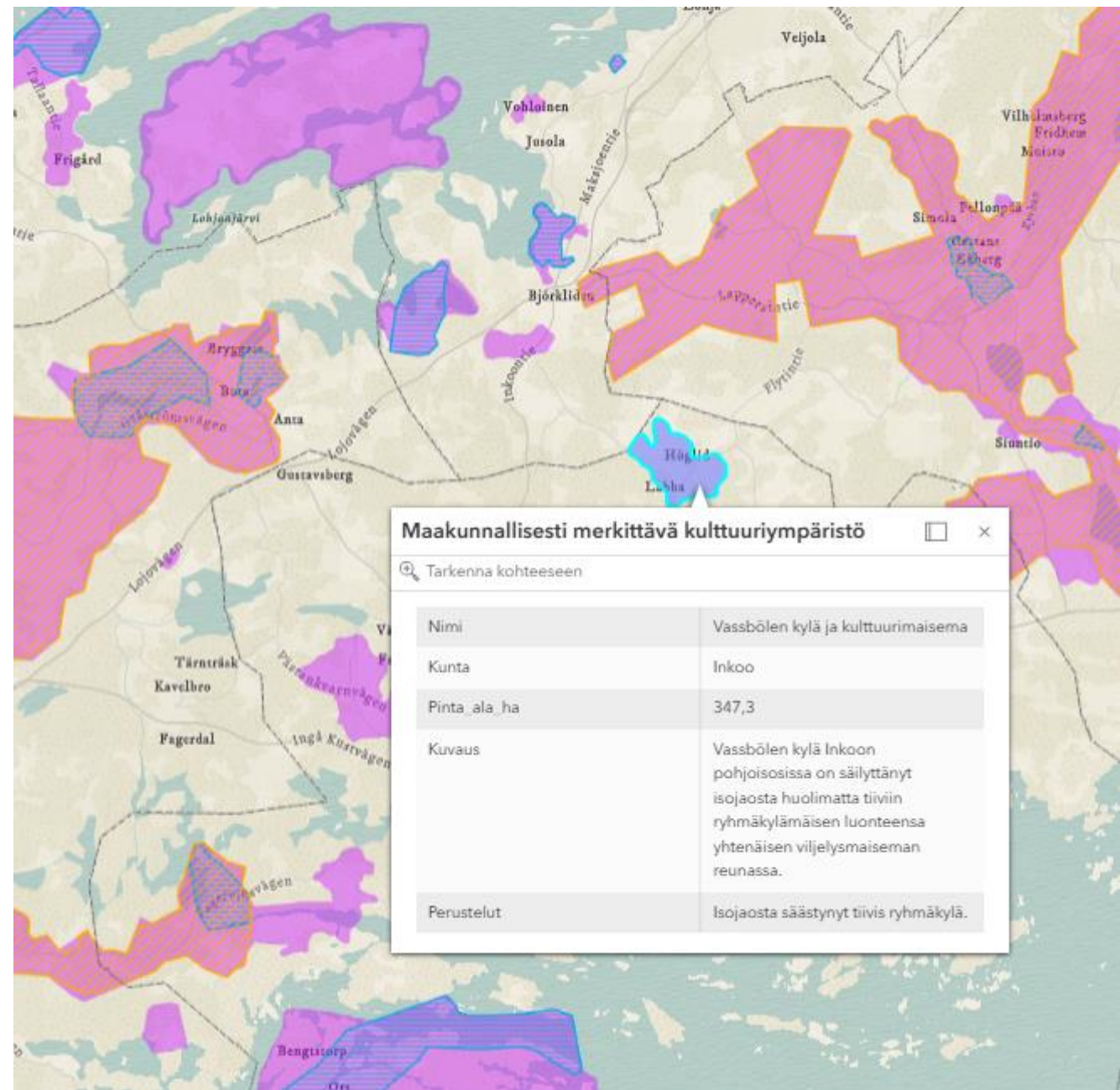
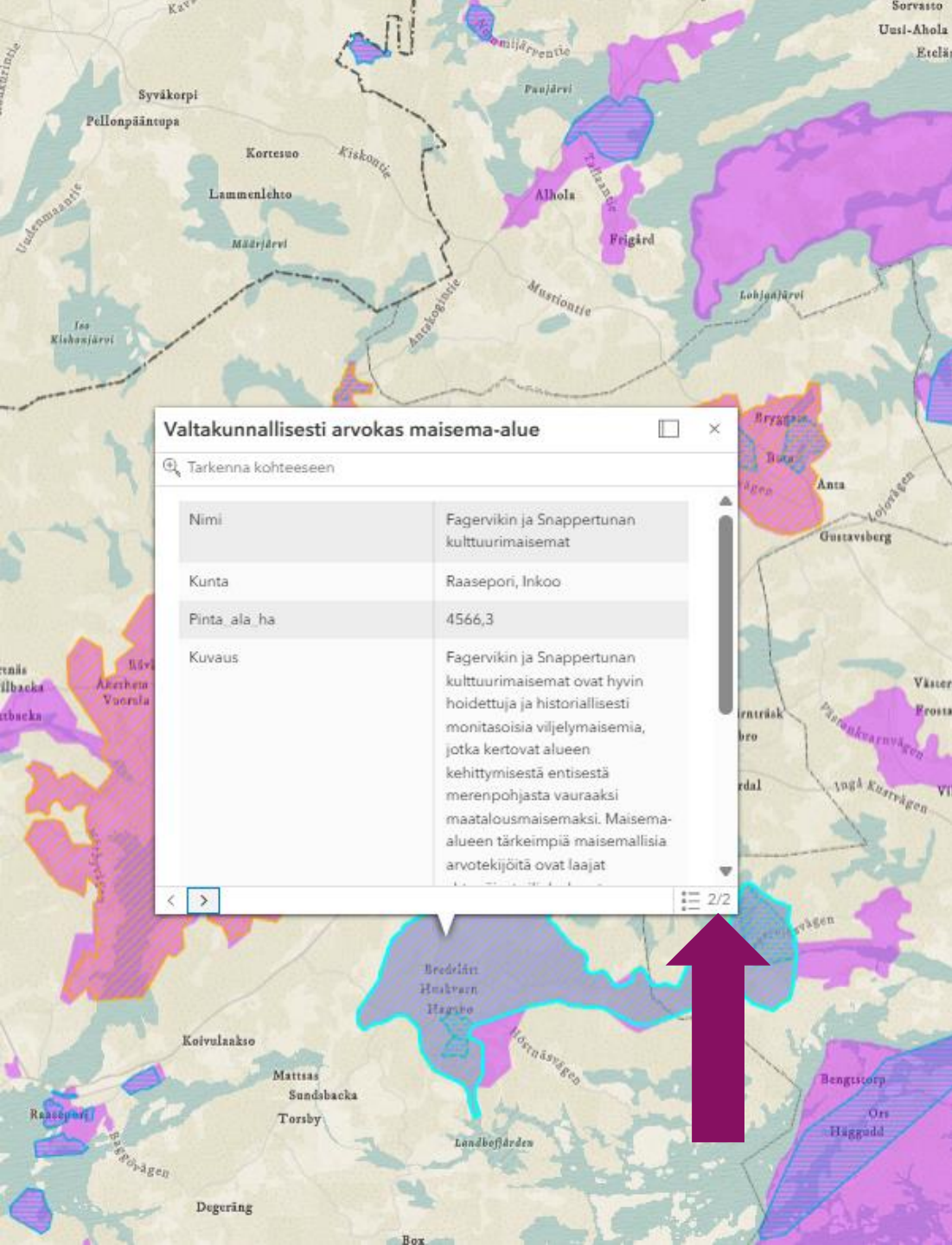

Uudenmaan kulttuuriympäristöt

Maisemanhoitoalueet vaalivat maaseutumaisemien kulttuuri- ja luontoarvoja. Luonnonsuojelulain nojalla voidaan perustaa erityisiä maisemanhoitoalueita. Niiden avulla vaalitaan muun muassa luonnon- tai kulttuurimaisemaa sekä alueiden historiallisia ominaispiirteitä. Maisemanhoitoalueet perustetaan tiiviissä yhteistyössä paikallisten toimijoiden, kuten kyläyhdistysten ja kuntien kanssa. Maisemanhoitoalueet vastaavat Eurooppalaisessa maisemayleissopimuksessa esitettyjä tavoitteita vuorovaikutteisesta maisemanhoidosta ja maiseman kautta rakentuvasta positiivisesta yhteisöllisyydestä. Eurooppalainen maisemayleissopimus tuli Suomessa voimaan 1.4.2006. Valtakunnallisesti merkittävien maisemanhoitoalueiden perustamisesta päättää ympäristöministeriö. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) päättää maakunnan liiton esityksestä maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävien maisemanhoitoalueiden perustamisesta.

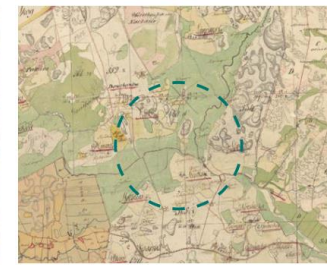
Kansalliset kaupunkipuistot turvaavat kaupungin luonto- ja maisema-arvoja. Kansallinen kaupunkipuisto on Suomen maankäyttö- ja rakennuslaissa määritelty kaupunkiympäristössä sijaitseva arvokkaiden kulttuuri- ja luonnonmaisemien sekä virkistysalueiden laaja kokonaisuus, jonka säilyttämiseen ja hoitamiseen kaupunki tai kunta on sitoutunut. Kansallinen kaupunkipuisto voidaan

[Liite-11.-Maisemaselvitys-2024-06-27 Siuntion-aurinkovoimalan-maisemaselvitys.pdf](#)

Kuva 1. Ilmakuvan päälle on merkitty katkoviivalla aurinkovoimalan alustava suurpiirteinen sijainti, jonka pinta-ala on noin 77 ha. Maisemaselvitys on laadittu vähintään ilmakuvan rajauksen mukaiselta alueelta, maisemarakenteen ja maiseman historian tutkimuksen kannalta kuitenkin laajemmalla alueella. (Ilmakuva 2020, MML Avoimien aineistojen tiedostopalvelu, hakupäivä 10.6.2024)

Kuva 6. Ote Pitäjänkartasta vuodelta 1842. Laajat pellot ja niityt ympäröivät selänteitä. Esille nousevat Bäcksin ja Myrnsin tilat, nykyinen Bäcksin tie, Siuntionjoki ja kallioselänne tien itäpuolella. (Lähde: Kansallisarkiston historiallisten karttojen kokoelma Astia-palveluikkuna, hakupäivä 10.6.2024)

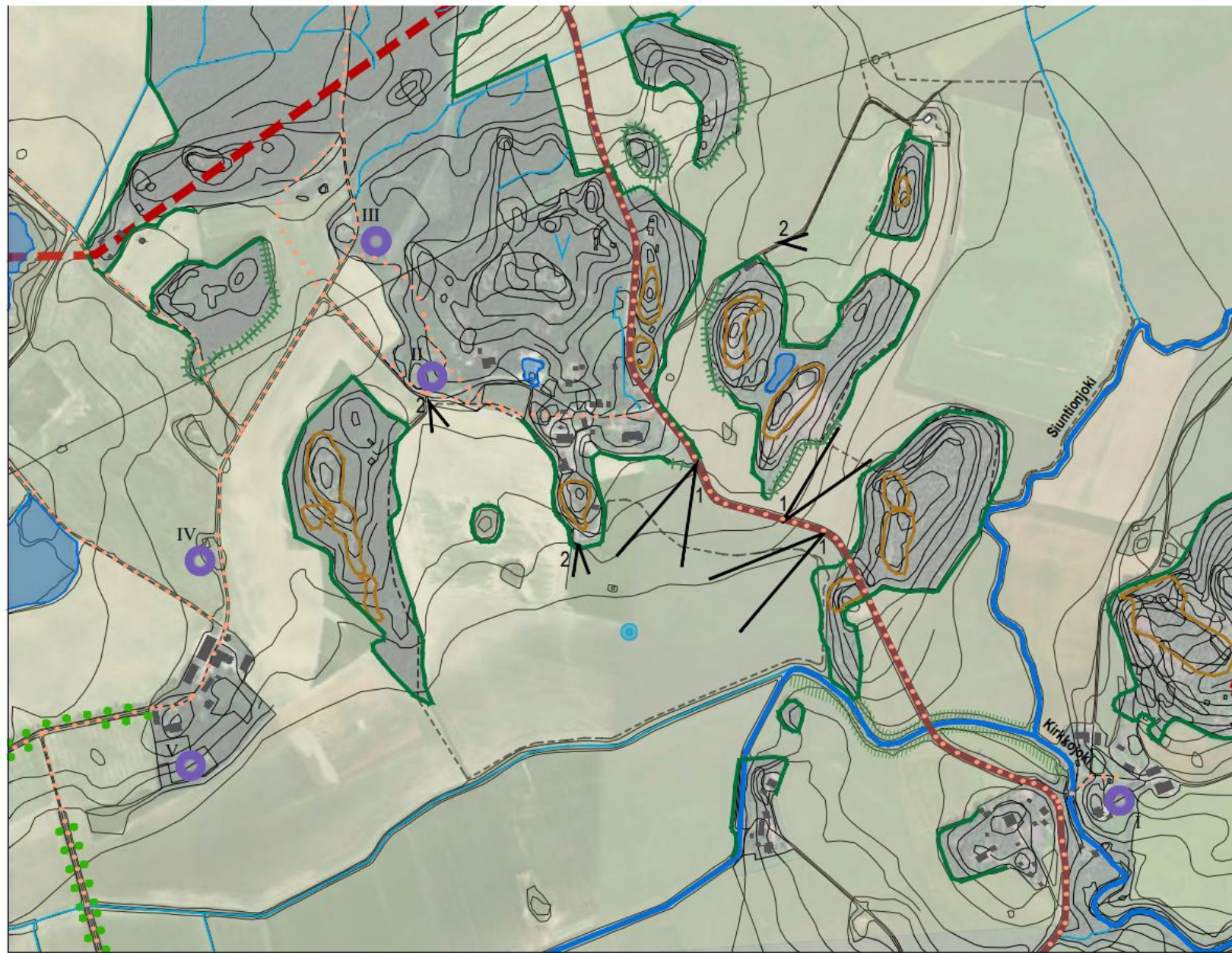
Kuva 7. Vuoden 1897 kartalla voidaan huomata, että Bäckistä pohjoiseen kulkeva tienlinjaus on ja paikallaan, mutta vanha linjaus on edelleen tärkeämpi. (Lähde: Kansallisarkiston historiallisten karttojen kokoelma Astia-palveluikkuna, hakupäivä 10.6.2024)

Kuva 8. 1915 vuoden Pitäjänkartassa huomio kiinnittyy tieverkoston ja tilojen kehittymiseen. Jokivarsi on laajamittaisesti viljeltyä ja niittynä. (Lähde: Kansallisarkiston historiallisten karttojen kokoelma Astia-palveluikkuna, hakupäivä 10.6.2024)

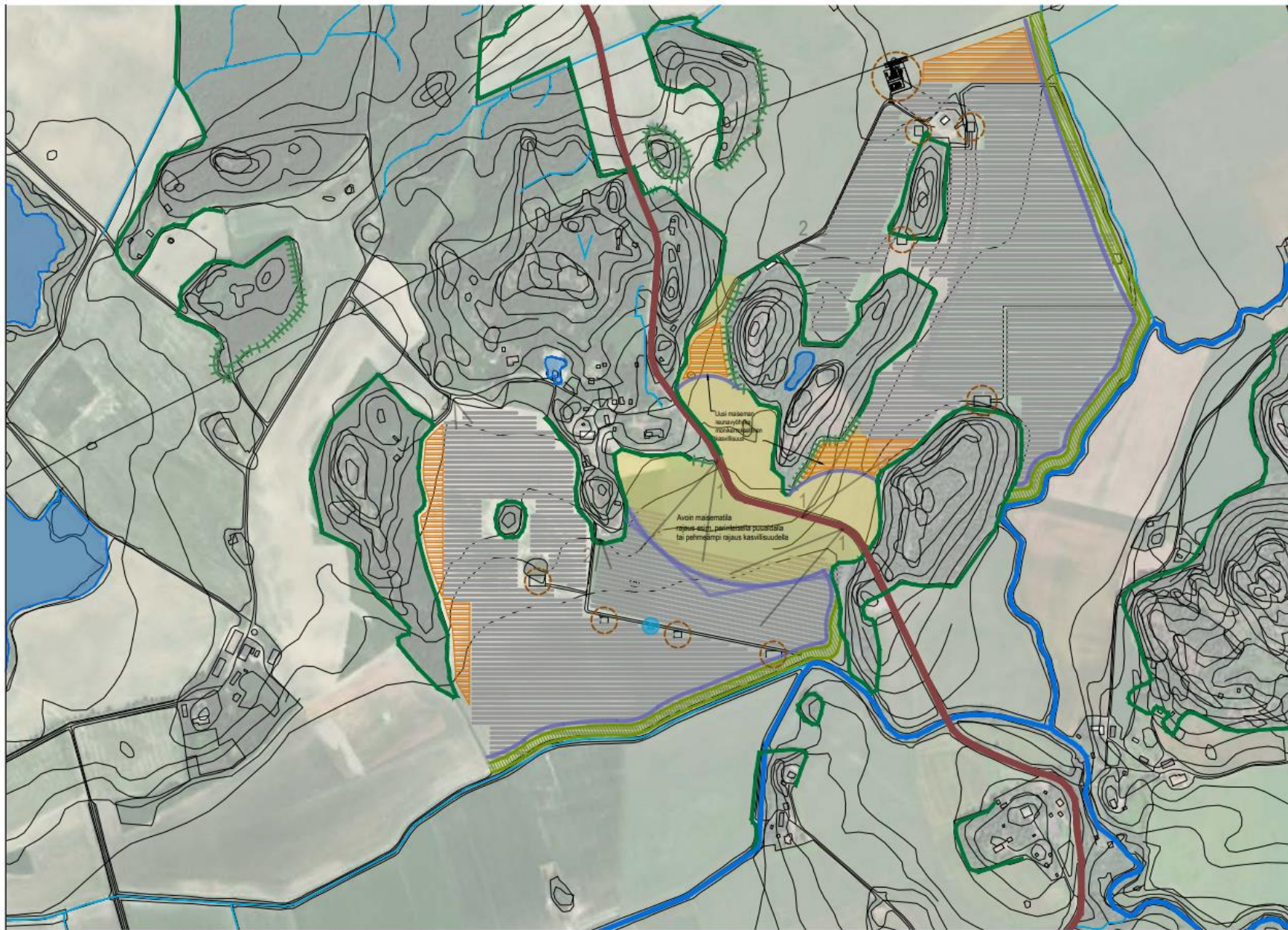
Kuva 24. Kulttuurimaiseman rajalla perinteinen rakentaminen tyypillisesti sijoittuu alarinteeseen. Kuvassa taustalla näkee Äviken kalliainen selänne, jonka edessä monikerroksellista reunavyöhykettä ja pihvoja.

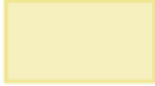
MERKINTÖJEN SELITE

- Valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen raja. (VAMA, 2021)
- Avokallio. Maisemallisesti ja elinympäristöltään muutosherkkä alue.
- | Merkittävä metsänreuna.
- ++++ Menetetty metsän reunavyöhyke, hakkuu.
- ^ Merkittävä näkymä:
1. Merkittävä näkymä nykyiseltä pääväylältä.
2. Näkymä toisijaiselta reitiltä/kiinteistön alueelta.
- 1700-luvulta viljelyssä ollut avoin peltoalue.
- ... Historiallinen tielinja. Yhteys on näkyvillä vuosien 1842 ja/tai 1915 Pitäjänkartoissa.
- Kulttuuriperintökohteet ja muinaisjäännökset:
I. Störsby, historiallinen kyläpaikka.
II. Bäcksin torppa, kiinteä muinaisjäännös.
III. Stubb, kiinteä muinaisjäännös.
IV. Tamundin torppa, kiinteä muinaisjäännös.
V. Myrans, historiallinen kyläpaikka.
- Rauhoitettu puukujanne, koivukuja.
- Siuntionjoki, Kirkkojoki. Natura 2000 suojelualue.
- ||||| Joenvarren nykyinen kasvillisuusvyöhyke.
- v Vesikuoppa.
- Lähde.
- Asuin- tai maatalousrakennus.
- Bäcksintie.
- Alustava aurinkopuiston aluevaraus.

Kuva 31. Selvitysalueen maiseman arvot (Liite 2)

MERKINTÖJEN SELITE

- Alustavan suunnitelmaluonnoksen paneelialue.
- Mahdollinen paneelialue.
- Avoimena säilytettävä peltoalue.
- Nykyinen maiseman reunavyöhyke.
- Menetetty metsän reunavyöhyke, hakkuu.
- Aurinkopaneelien raja, uusi reunavyöhyke.
- Voimalan rakenne. Maisemointi katoksella tai kasvillisuudella.
- 20-30m leveä monikerroksellinen kasvillisuusvyöhyke.
- Lähde. Suojavyöhyke luontoselvityksen mukaisesti.
- Bäckstie.
- Kirkkojoki, Siuntionjoki.
- Virtavesi.

Kuva 35. Suosituksia maiseman ja kulttuuriarvojen huomioimiselle alueen kehittämisessä (Liite 3)

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

5.1 YHTEENVETO JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Selvitysalueelle suunnitellaan aurinkoenergiantuotanto-laitosta, jonka pinta-ala on yhteensä noin 77 hehtaaria. Alue sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellu-la maisema-alueella (VAMA 2021) Siuntion ja Degerbyn viljelymaisemat. Kyseiseen maisema-alueeseen kuuluu yhteensä 10 748 ha, joista maatalousalueita on 5320 ha.

Historiallisten karttojen ja ilmakuvien perusteella alue on ollut viljelykäytössä ainakin 1700-luvulta lähtien. Maisemakuva on pysynyt viimeisten vuosisatojen ajan samankalaisena maatalousalueena. Maiseman historiassa merkittävimmät muutokset ovat liittyneet teiden ja muun infrastruktuurin kuten sähkölinjan rakentamiseen, metsien hakkuisiin ja viljelyn peltoalan vaihteluun. Metsäsaarekkeilla suoritettut puuhakkuut on tehty 1990-luvulla sekä vuosien 2013-2017 välisenä aikana (karttatarkastelu). Lähialueella on myös tekojärvi, joka on syntynyt luultavasti maanoton seurauksena 1970-luvulta alkaen.

Aurinkopuiston rakentamisella on vaikutusta alueen paikalliseen maisemakuvaan, mutta maiseman historian näkökulmasta tarkasteltuna vaikutukset eivät ole pysyviä. Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat Bäckshintien pitkiin näkymiin, erityisesti tien länsipuolella. Avoimen tilan laajuus supistuu ja näkymään tulee uusi elementti, aurinkopaneelien reuna. Avointa aluetta jää tien molemmille puolille. Itäpuolella tietä paneelit sulautuvat maisemaan paremmin kumpuilevien maastonmuotojen ansiosta.

Alueen suunnittelulla ja yhteistyöprosessilla on vaikutusta siihen, kuinka suuria ja minkä luonteisia vaikutuksia voimalan rakentamisella on paikalliseen maisemaan ja ympäristöön.

5.2 SUOSITUKSET

Aurinkovoimalan perustaminen valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle vaatii huolellista suunnittelua, jonka avulla negatiiviset maisemavaikutukset minimoidaan. Voimalan kokoa ei voida pienentää, joten paneeleja olisi hyvä sijoittaa ensisijaisesti alueille, jonne näkyvyys on vähäisempi. Visuaalisia vaikutuksia ja vaikutuksia elinympäristöihin voidaan parantaa voimalan sijoittelulla ja maisemointitratkaisuilla, mikä

edesauttaa aurinkovoimalan integroimista harmonisesti arvokkaaseen maisemaan ja samalla edistää luonnon monimuotoisuutta.

Selvityksen liitteenä olevassa kaaviossa (Liite 3. Johtopäätökset) on esitetty suosituksia aurinkovoimalan alustavan suunnitelmaluonnoksen kehittämiseksi. Toimenpiteitä on ehdotettu seuraaville osa-alueille suunnitelmaa.

Alustavan suunnitelmaluonnoksen paneelialue

- Suunnitellaan paneelikenttä mahdollisuuksien mukaan seuraamaan pellon luonnollista muotoa ja maaston korkeuseroja, mikä auttaa paneeleita sulautumaan maisemaan.

- Maisemointi esimerkiksi alueelle sopivalla perinteisellä puuaidalla tai monikerroksisella kasvillisuusvyöhykkeellä.

Mahdollinen paneelialue

- Paneelien poistaminen maisemallisesti herkimmillä alueilta ja sijoittaminen alueille, joilla näkyvyys on vähäisempi.

Avoimena säilytettävä peltoalue

- Bäckshintien ympäristöön jätetään avoin alue, jonka reunat mukailevat ja täydentävät nykyisiä maiseman reunavyöhykkeitä.

Nykyinen maiseman reunavyöhyke

- Nykyiset reunavyöhykkeet säilytetään, niitä korostetaan ja täydennetään

Aurinkopaneelien raja- us, uusi reunavyöhyke

Mahdollisia käsittelytapoja

- Paneelikenttien reuna suositellaan näkyvillä paikoilla muotoiltavan kaarevaksi ja kulttuurimaiseman luonnollista rajaa mukailevammaksi.

- Tien eteläpuolella paneelien reunavyöhykettä olisi suositeltavaa siirtää hieman etelämmäksi, jolloin tien ja voimalan väliin jää laajempi avoin alue. Uusi reunavyöhyke voidaan kohdistaa samaan linjaan nykyisten avointa tilaa rajaavien metsän reunavyöhykkeiden kanssa.

- Reuna tulisi suunnitella alueen kulttuurimaisemaan sopivia elementtejä hyödyntäen. Vaihtoehtona voi olla joko

monikerroksellinen paikalliseen ympäristöön sopiva 20-30 m leveä kasvillisuusalue, puukujanne tai alueen kulttuurimaisemaan sopiva perinteinen aita. Muita vaihtoehtoja voivat olla viherseinän ja -kattojen hyödyntäminen tai jopa maisemataide, joka ottaa dynaamisemmin kantaa muuttuvaan maisemaan.

Voimalan rakenteiden ulkoasu

- Voimalan yhteydessä o-
sa tai katoksissa) voidaa-
teriaaleja kuten puuta ta-
maaseutumaisemaan ku-

- Suunnitellaan sähköka-
set suojakatokset, jotka s-
ehtona maisemointi kas-

- Paneelien ja tukirake-
daan valita niin, että ne s-
maan, esim. mattapintai-
vat värit.

20-30m leveä monikerroks

- Vesistöjen ja paneeliker-
tie) väliin jätetään vähint-
sellinen kasvillisuusvyöhy-
nonympäristöstä peräisii

Lähde

- Ympäristön käsittely ja i-
suunnitellaan alueen ek-
(luontoselvitys)

Toimenpiteitä, joita voidaan hyödyntää aurinkopuiston sovittamisessa arvokkaaseen maisemaan

- Paneelien integrointi maaseutumaisemaan kasvillisuudella tai esimerkiksi perinteisellä puuaidalla.

- Vesistöjen väliin jäävän suojavyöhykkeen istuttaminen. Käytetään paikallisia kasvilajeja, jotka lisäävät biologista monimuotoisuutta.

- Paneelien ja voimalaan liittyvien rakenteiden ulko-
asun mukauttaminen luonnonmateriaaleilla, väreillä ja
tekstuureilla.

- Paneelikentän harkittu asemointi ja suunnittelu.

- Kulttuurihistoriallisten arvojen huomiointi ja yhteisön osallistaminen.

- Hybridikäyttö energiantuotannon lisäksi mm. viljelys-
sä tai laitumena lampaille.

- Ympäristöystävälliset teknologiat ja rakenteet. Pa-
neelikentän alle voidaan asentaa ekosysteemipalvelui-
ta tukevia rakenteita, kuten hyönteishotelleja ja lintu-
pönttöjä, jotka lisäävät alueen ekologista arvoa.

- Aurinkopuiston alueelle suositellaan laadittavan mai-
seman ja ympäristön arvot huomioiva päivitetty yleis-
suunnitelma ja erillinen istutusuunnitelma uudelle kas-
villisuudelle vesistöjen ja paneelien reunavyöhykkeillä.

Maisema

- **Maisema** muodostuu elollisista ja elottomista luonnonpiirteistä sekä ihmisen tuottamista kulttuuripiirteistä, niiden keskinäisestä vuorovaikutuksesta sekä maiseman visuaalisesti hahmotettavasta ilmiöstä, **maisemakuvasta**. Eurooppalaisen maisemayleissopimuksen mukaan maisema tarkoittaa aluetta sellaisena kuin ihmiset sen mieltävät ja jonka ominaisuudet johtuvat luonnon ja / tai ihmisen toiminnasta ja vuorovaikutuksesta.
- **Maisemarakenne** muodostuu maiseman perustekijöiden, luonnonpiirteiden ja kulttuuripiirteiden, keskinäisestä suhteesta ja vaihtelusta, jossa maiseman solmukohdat ja maamerkit jäsentävät maisemaa.
- **Maisematila** Tila, jonka muodostavat maiseman perustekijät ja niiden keskinäiset suhteet. Maisematilat voivat olla selkeästi rajoittuvia tilakokonaisuuksia tai laajoja rajautumattomia avoimia alueita.
- **Maiseman sietokyky** Maiseman sietokyvyllä tarkoitetaan kuinka paljon maisemarakenne, maisemakuva tai erilliset maiseman perustekijät voivat muuttua menettämättä ominaispiirteitään.

[Häiriöitä aiheuttavat muutokset maisemassa -
Selvitys maisemahäiriöistä](#)

Kunnat laatineet aurinkovoiman linjauksia

Porvoo (Ramboll, 2024)
[Aurinkovoimaloiden mahdollisuudet ja vaikutukset maankäyttöön](#)

Aurinkovoimaloiden tyypilliset ja merkittävät vaikutukset

Ihmissen elinolot ja -ympäristö

- Rakennuttamisen ja purun melu-, pöly-, ja liikennehaitat
- Invertterien ja muuntajien tuottamat melu alueen välittömässä läheisyydessä
- Alueen poistuminen muusta, esim. virkistyskäytöstä
- Maisemavaikutukset voimalan lähialueilla
- Uusien sähkölinjojen maisemahaitta sekä alueiden pirstaloituminen

Kaupunkikuva ja kulttuuriperintö

- Kaupunkikuvan muutos
- Kaupungin positiivinen imago vaikutus

Alue- ja yhdyskuntarakenne

- Metsästysalueiden muutokset
- Kaavoitustarpeiden mahdollinen lisääntyminen
- Sähköntuotannon pinta-alaintensiivisyys
- Paloturvallisuus varmistettava

Liikenne ja rakennettu ympäristö

- Liikenteen lisääntyminen rakennusvaiheessa
- Mahdolliset häikäisyvaikutukset raide- ja lentoliikenteelle
- Joutomaiden hyödyntämismahdollisuudet

Maa- ja kallioperä & luonnonvarat

- Alan poistuminen maa- ja metsätaloustaloudesta
- Huoltoteiden rakennuttaminen
- Tasoitustöiden vaikutus maaperään

Luonnonmonimuotoisuus

- Vaikutukset biodiversiteettiin riippuvat sijoitettavasta alueesta. Tyypillisesti biodiversiteetti kärsii, mutta voi myös lisääntyä.
- Luontoalueiden pirstaloituminen
- Suurnisäkkäiden liikkumisen estyminen
- Eliöiden sopeutumisoongelmat: linnut, hyönteiset

Vesi, ilma ja ilmasto

- Muutokset alueen vesitaseeseen
- Puhtaan sähköntuotannon vaikutus CO₂-päästöihin
- Pölyhaitat rakennus- ja purkuvaiheessa

Yhdyskunta- ja energiatalous

- Alueen energiaomavaraisuuden parantuminen
- Kantaverkon vahvistamistarpeet
- Suora ja välillinen työllisyysvaikutus. Erityisesti rakentamis- ja purkuvaiheessa mutta myös tuotantoaikana.

Sisällysluettelo

01	Selvityksen tausta, tavoitteet ja toteutus, sivut 3-5	06	Tunnistetut esimerkkialueet ja paremmuusluokittelu, sivut 52-54
02	Teollisen kokoluokan aurinkovoimatuotanto, sivut 6-20	07	Johtopäätökset, sivut 55-58
03	Porvoon soveltuvuus aurinkovoimalle, sivut 21-27		Liitteet: Tunnistettujen esimerkkialueiden kohdekortit
04	Työpaja, kysely ja haastattelut, sivut 28-42		
05	Kartta- ja paikkatietotarkastelu, sivut 43-51		

Ympäristön vaikutus ihmiseen

EUROOPPALAINEN MAISEMAYLEISSOPIMUS

https://www.finlex.fi/fi/valtiosopimukset/sopimussarja/2006/14#chp_4_2_OT0

<https://www.finlex.fi/sv/fordrag/fordragsserie/2006/14>

Euroopan neuvoston jäsenvaltiot, jotka ovat allekirjoittaneet yleissopimuksen ...

- *kiinnittävät huomiota* maiseman tärkeään merkitykseen julkisen edun kannalta kulttuuriin, ekologiaan, ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvissä asioissa ja pitävät sitä merkittävänä taloudellisen toiminnan voimavarana, jonka suojelu, hoito ja suunnittelu voi lisätä työpaikkoja;
- *ovat tietoisia* siitä, että maisema vaikuttaa paikalliskulttuurin muotoutumiseen ja on olennainen osa Euroopan luonnon- ja kulttuuriperintöä ja että se edistää ihmisten hyvinvointia ja lujittaa eurooppalaista identiteettiä;
- *myöntävät*, että maisema on tärkeä osa ihmisten elämänlaatua kaikkialla: sekä taajamissa että maaseudulla, sekä huono- että korkealaatuisilla alueilla, sekä arkiympäristössä että alueilla, joita pidetään huomattavan kauniina;
- *kiinnittävät huomiota* siihen, että maa- ja metsätalouden, teollisuuden ja kaivostoiminnan tuotantotapojen, alue- ja kaupunkisuunnittelun, liikenteen, infrastruktuurin, matkailun ja virkistystoiminnan kehittyminen sekä yleisemmällä tasolla koko maailmantalouden muutokset nopeuttavat usein maiseman muuttumista;
- *toivovat vastaavansa* yleisön toiveisiin saada nauttia laadukkaista maisemista ja osallistua aktiivisesti niiden kehittämiseen;

Maisema [Siuntion Krejansbergetin](#) huipulta.
[Eurooppalainen maisemayleissopimus – Wikipedia](#)

Selvitys: Maisema vaikuttaa hyvinvointiin – asuinympäristöllä suuri merkitys

Koti & Asuminen

Lifestyle

[Selvitys: Maisema vaikuttaa hyvinvointiin – asuinympäristöllä suuri merkitys – Stara.fi](#)

Julkaistu: 23.4.2024, 05:00

Toimittaja: Terhi Piironen

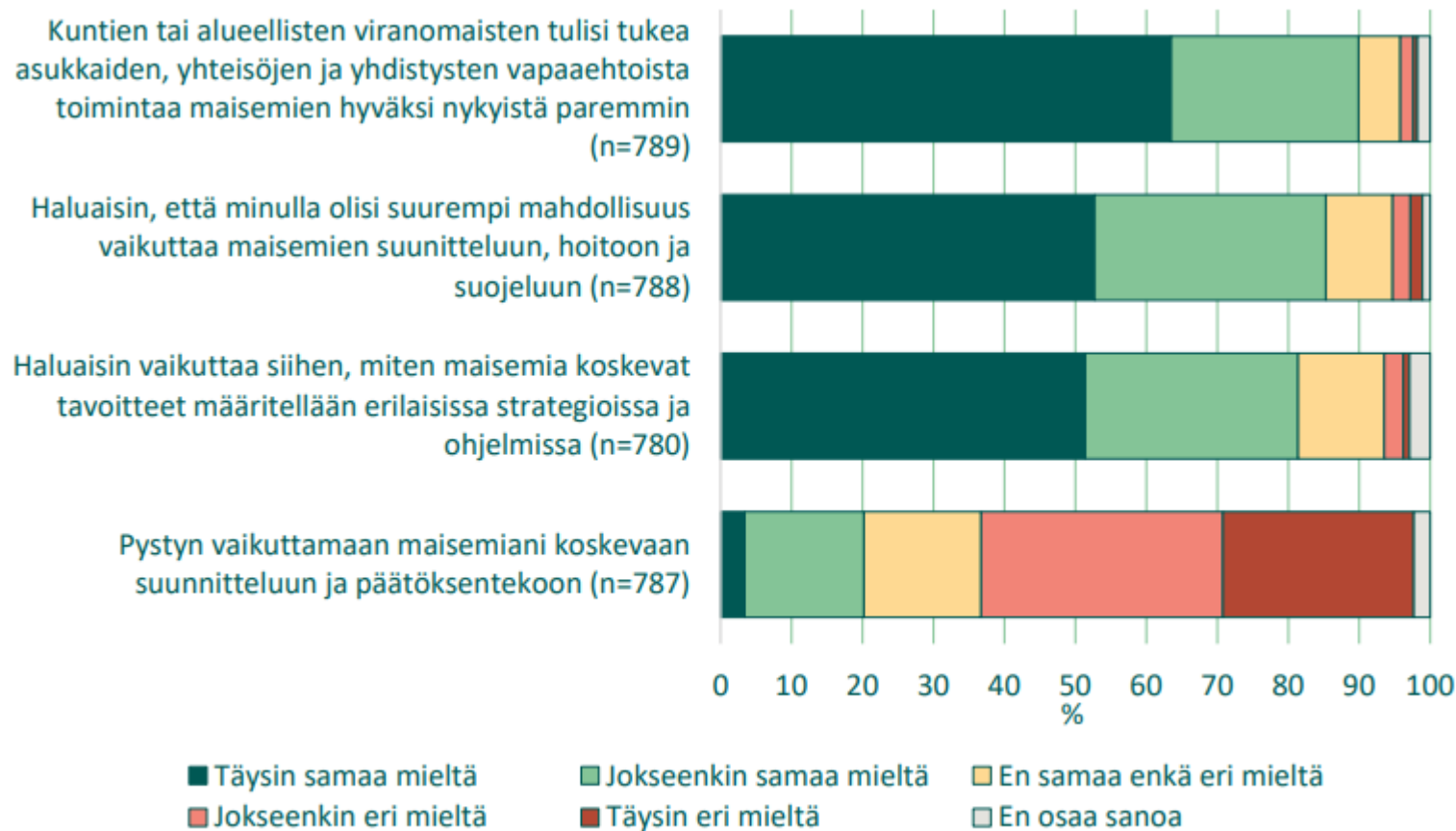

Kuva: Unsplash, Johannes Plenio

Suomen ympäristökeskus selvitti ihmisten tyytyväisyyttä liittyen oman asuinympäristönsä ja arkielön maisemiin.

Vastausten perusteella tyytyväisimpiä olivat haja-asutusalueella tai luonnon välittömässä läheisyydessä asuvat ihmiset. Maisemien koetaan myös vaikuttavan kokonaisvaltaisesti hyvinvointiin.

– Maisemat vaikuttavat ihmisten hyvinvointiin, arvioivat lähes kaikki valtakunnalliseen maisemakyselyyn vastanneista. Tyytyväisyyttä omiin arkimaisemiin tuovat erityisesti vesien ja metsien läheisyys. Useimpien mielestä maisemat tulisi ottaa päätöksenteossa nykyistä paremmin huomioon niin kaupungeissa kuin maaseudullakin, Suomen ympäristökeskus tiedottaa.

Kuvio 12. "Kuinka samaa tai eri mieltä olet seuraavien väittämien kanssa?" Vastaajien osuus (%) kuhunkin väittämään vastanneista

Teemasta artikkeli, linkkejä tieteellisiin julkaisuihin:
[Luontoympäristö edistää terveyttä - Lääkärilehti](#)

Kulttuuriympäristöt ja...

...ilmastonmuutos

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-223-5>

KULTTUURIPERINTÖBAROMETRI

...kokemuksellisuus

[Yhteiset maisemat – Kohti maisemapoliittista ohjelmaa \(helsinki.fi\)](https://doi.org/10.33357/ys.119918)

Ainutlaatuista, täydentävää ja epämääräistä

Osallistiedon hyödyntäminen kulttuuriympäristön arvottamisessa Sipoon Nikkilässä

Eveliina Harsia ja Pilvi Nummi

Kansalaisten osallisuus kulttuuriympäristöihin on keskeinen osa kestävästä kaupunkisuunnittelusta. Tässä artikkelissa tutkimme, miten monimuotoista osallistietoa on hyödynnetty suunnittelussa ja kulttuuriympäristön arvottamisessa Sipoon Nikkilässä. Tulokset osoittavat, että tietoa käytetään sattumanvaraisesti, eikä sen roolia suunnittelussa ja vaikutusta suunnittelupäätöksiin ilmaista suunnitteluasiakirjoissa. Asiantuntijat kuitenkin arvostavat osallistietoa, vaikka sitä ei pidetä pätevänä suunnitteluratkaisuiden perusteluna. Johtopäätöksenä esitämme muun muassa ehdotuksia käytäntöjen parantamiseksi, jotta osallistieto voisi nousta tasaveroiseen asemaan muun tiedon kanssa kulttuuriympäristöjen arvottamisessa kaupunkisuunnittelussa.

Avainsanat: kaupunkisuunnittelu, osallistieto, kulttuuriympäristö, asukaslähtöinen arvottaminen

10

Yhdyskuntasuunnittelu [2022] vol.60:1

: <https://doi.org/10.33357/ys.119918>

...aineettomuus

“Osallistieto on informaatiota, joka kuvaa paikallisten ihmisten arkielämän kokemuksia sekä luo yhteyden paikalliseen todellisuuteen ja on olennainen lähtökohta paikan kehittämiseksi”

(Wallin, 2019)

VISIO-kaava

Vireillä VISIO-vaihemaakuntakaava

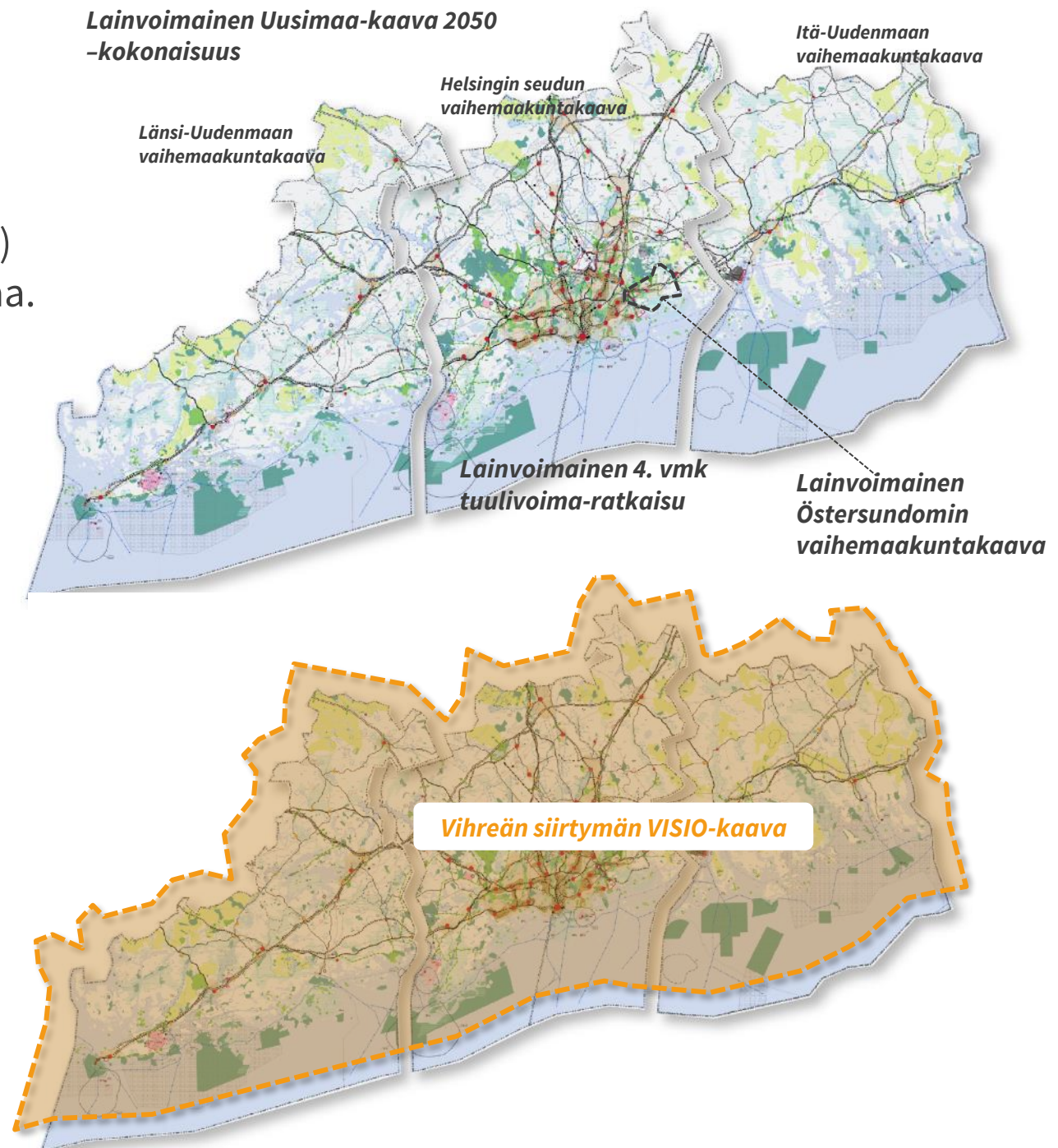
Innovatiivisen vihreän siirtymän vaihemaakaava (VISIO) täydentää ja osin korvaa lainvoimaista maakuntakaavaa.

VISIO-kaavan teemat ovat

- Energia
- Luonto ja hiilensidonta
- Teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto
- Vesihuolto ja vesivarat
- Logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne
- Maanpuolustus

Lisäksi läpileikkaavina näkökulmina tarkastellaan

- ilmastonmuutokseen vastaaminen
- turvallisuus ja huoltovarmuus
- hyväksyttävyys ja oikeudenmukaisuus
- innovatiivisuus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

VISIO – Innovatiivinen vihreä siirtymä,
Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaava

i

Vihreän ja puhtaan siirtymän määritelmä

Määritelmä on muotoiltu Uudenmaan liitossa [ympäristöministeriön määritelmän](#) pohjalta.

Määritelmä muodostaa yhden tärkeän lähtökohdan VISIO-kaavatyölle.

Vihreä ja puhdas siirtymä on välttämätön muutos kohti ekologisesti kestävästä taloudesta ja elinvoimasta. Kestävä talous perustuu vähähiilisiin sekä kierto-taloudesta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin ja luonnonvarojen kestävästä käyttöön.

Siirtymä mahdollistaa hiilineutraalin yhteiskunnan rakentamisen, parantaa ekologista tasapainoa, hillitsee ilmastonmuutosta sekä edistää siihen sopeutumista, sekä turvaa tulevaisuuden elinmahdollisuuksia.

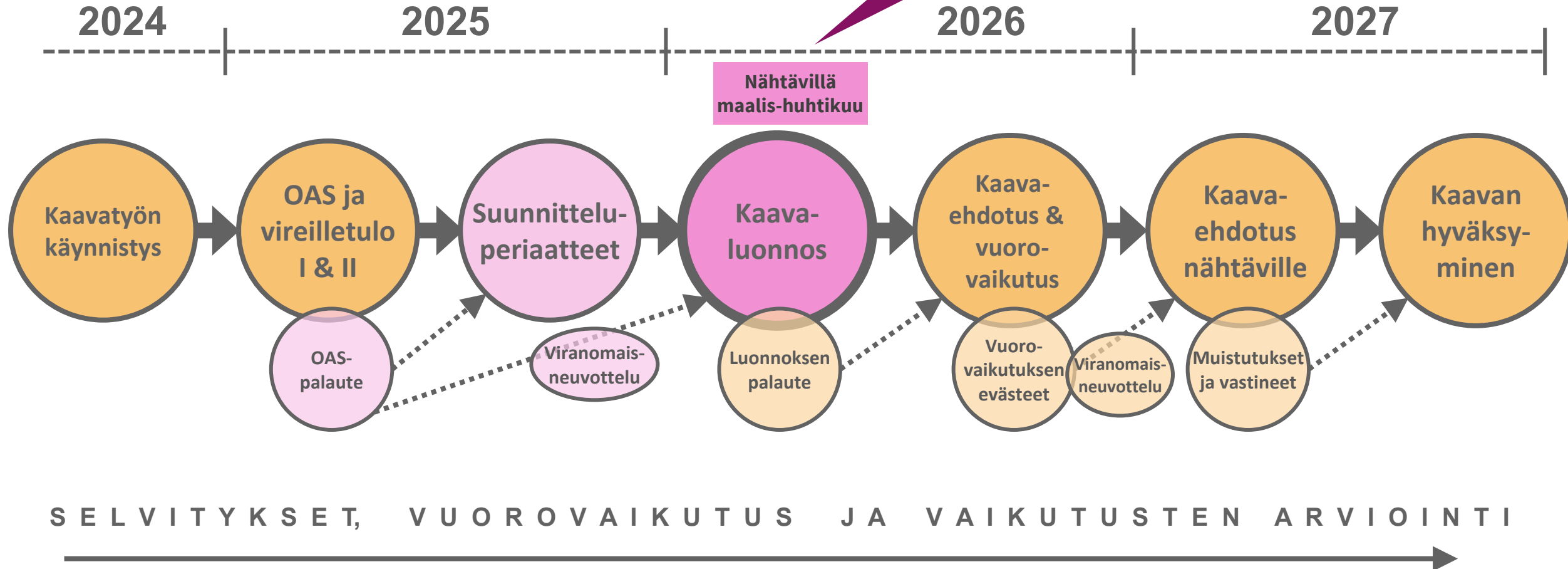
Puhdas energia on tiivis osa siirtymää. Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen puhtailla energiaratkaisuilla on keskeinen tavoite siirtymässä.

Uudellamaalla vihreässä ja puhtaassa siirtymässä painottuvat innovaatiot, resurssiviisaus, luonnon ja ympäristön asettamat rajat, kestävä liikenne, logistiikan ja infrastruktuurin kehittäminen sekä oikeudenmukaisuus ja sosiaalinen hyväksyttävyys.

Muutokseen kannustavat EU-tason sääntely, kansainväliset ja kansalliset ilmastotavoitteet, sekä Uudenmaan maakunnallinen tavoite saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Uudenmaan liitto haluaa olla edelläkävijä myös vihreän ja puhtaan siirtymän edistäjänä sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

VISIO-kaavan tavoiteaikataulu

Yleisötilaisuus Siuntion
sydän ti 21.4. klo 16-18

Kaavaluonnos nähtäville pian

VISIO-kaavan luonnosvaiheen aineistot tulevat nähtäville maalis-huhtikuussa 2026.

Kaavatyöhön voivat osallistua kaikki, jotka haluavat olla mukana kehittämässä maakuntaa ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.

VISIO-kaavaa esitellään lausunnonantajille ja kuntalaisille kevään tilaisuuksissa:

- Lausunnonantajien kutsutilaisuus, Teams ti 17.3. klo 13–15
- ➔ ● Yleisötilaisuus kaikille osallisille, Teams to 19.3. klo 16–18
- Pääkaupunkiseudun yleisötilaisuus, Helsinki to 9.4. klo 16–18
- Itä-Uudenmaan yleisötilaisuus, Porvoo ti 14.4. klo 16–18
- Keski-Uudenmaan yleisötilaisuus, Tuusula to 16.4. klo 16–18
- ➔ ● Länsi-Uudenmaan yleisötilaisuus, Siuntio ti 21.4. klo 16–18

[VISIO-kaava - Uudenmaan liitto](#)

Webinaarin linkki
päivittyy tälle sivulle

Suomen merialuesuunnitelma laaditaan kaikkien kahdeksan rannikon maakunnan liiton välisessä tiiviissä yhteistyössä.

Suomen merialueiden tulevaisuus rakentuu yhteistyössä

Merialuesuunnittelun toinen kierros on nyt käynnissä. Päivitystyö tehdään vuosien 2024–2027 aikana. Tervetuloa tutustumaan merialuesuunnitteluprosessiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin sen eri vaiheissa.

[Osallistu ja vaikuta](#)

Kiitos!

eija.hasu@uudenmaanliitto.fi

